

Leporinne 2023

Leppävirran seurakunta Tilinpäätös 2023

Sisällys

I Toimintakertomus.....	3
1. Yleiskatsaus.....	3
2. Hallinto	9
3. Henkilöstö	12
4. Jäsenmäärä.....	14
5. Sisäinen valvonta	15
6. Talouden tunnusluvut.....	16
7. Kirkkoneuvoston esitys tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	17
II Talousarvion toteutuminen	18
1. Käyttötalouden toteutuminen.....	18
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	33
3. Investointiosan toteutuminen.....	34
4. Rahoitusosan toteutuminen	35
III Tilinpäätöslaskelmat.....	36
1. Tuloslaskelma	36
2. Rahoituslaskelma	37
3. Tase	38
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	39
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot liitetiedot	39
2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat tiedot liitetiedot	40
3. Tuloslaskelman liitetiedot.....	40
4. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	41
5. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	38
6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	38
7. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätös.....	39
V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	49
VI Luettelot ja selvitykset	50

I Toimintakertomus

1. Yleiskatsaus

Suomen talous on taantumassa ja kasvun eväät ovat vähissä. Kansantaloutta on 2020-luvulla rasittanut koronapandemia rajoituksineen ja jo kaksi vuotta kestänyt sota Ukrainassa pakotteineen. Uusin haaste on lokakuussa 2023 alkanut Gazan sota. Korkean inflaation aiheuttama hintojen ja korkojen voimakas nousu on vaikuttanut merkittävästi ja monilla tavoin sekä yksityisten ihmisten että kaikkien yhteiskunnan toimijoiden elämään eikä julkisen talouden tasapainottamistarve ja siitä johtuvat menoleikkaukset tule helpottamaan tilannetta. Epävakaa maailmantilanne on heikentänyt taloutta ja järkyttänyt turvallisuuden tunnetta maailmanlaajuisesti. Vahvistaakseen omaa turvallisuuttaan Suomi liittyi Natoon huhtikuussa 2023.

Maailman laajuisista haasteista huolimatta toimintavuosi Leppävirran seurakunnassa toteutui suunnitellusti. Messujen osallistujamäärissä on kuitenkin havaittavissa pientä laskua. Messut ja muut tilaisuudet eri yhteistyökumppaneiden kanssa ovat olleet onnistuneita ja tällaista toimintaa kannattaa jatkaa ja kehittää tulevaisuudessakin. Yhteiskristillinen toiminta jatkuu hyväksi havaitulla polulla. Seurakunnalla on tärkeä rooli koulu yhteistyössä esim. ehkäisevän päihdetyön toiminnassa. Koulukirkkoja ja aamuhartauksia järjestään kaikilla kouluilla. Ympäristökasvatus ja luonto on otettu toiminnassa enenevässä määrin huomioon mm. päiväkerhoissa.

Kulunut vuosi oli seurakuntavaalien jälkeinen ensimmäinen vuosi. Luottamushenkilöt kutsuttiin perehdyttämisiltaan, jossa sai tutustua työntekijöihin ja työmuotoihin. Syksyllä järjestettiin kirkkovaltuutetuille metsäretki, jossa käytiin katsomassa eri kasvuvaiheessa olevaa metsää, mukana oli Metsänhoitoyhdistyksen metsäsiantuntija Petri Parviainen. Lisäksi luottamushenkilöille on tiedotettu aktiivisesti mm. Luotsi-webinaarisarjan luennoista. Kuopion hiippakunta järjesti luottamushenkilöpuheenjohtajiston koulutuspäivän, johon oli mahdollisuus osallistua.

Seurakunnan emäntä Marja-Liisa Mäenpää eläköityi 31.8.2023 ja lastenohjaaja Päivi Huovinen 31.12.2023.

Kesällä 2023 valmistui Leporinne, joka toimii vainajien säilytystilana, sekä näyttötilana. Siinä voidaan järjestää pieniä siunauksia ja muistohetkiä, sekä seurakunnan hartaushetkiä. Rakennus on herättänyt kiinnostusta ja sen avajaisissa oli runsaasti kävijöitä.

Leppävirran seurakunnan tilanne on vakaa. Taloudellinen tilanne pysyi lähes ennallaan. Kuluneen vuoden tulos oli 59 811,52 euroa, ilman kertaluontoisia tuloja tulos olisi ollut 20 948,47 euroa ylijäämäinen. Sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin kaikki.

Vaikka seurakunnan haasteena on aleneva jäsenkehitys, verotuloihin ei ennusteta suurta muutosta vielä lähivuosina. Tästä huolimatta tulevaisuuteen on syytä varautua ajoissa ja sopeuttaa niin toimintaa kuin talouttakin tulevia vuosia varten. Työkaluina toimivat ennakoiva henkilösuunnittelu sekä kiinteistöstrategia. Seurakunnassa on runsas vapaaehtoisten joukko ja sitoutuneet luottamushenkilöt, jotka ovat suurena apuna toiminnassa.

Muutosten keskellä Leppävirran seurakunta uskaltaa suhtautua tulevaisuuteen luottavaisesti toimintaympäristön muutoksiin ja talouteen liittyvät tosiasiat huomioon ottaen.

Kirsti Tapanainen
kirkkoherra

Tiina Pehkonen
talouspäällikkö

Leppävirran seurakunnan missio ja visio

Leppävirran seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää Leppävirralla. Missionamme on kutsua ihmisiä armollisen ja rakastavan Jumalan yhteyteen, tuoda elämään kestävä perusta ja rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Visionamme on, että seurakunta on läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa yhteisöllisyyttä lujittaen. Toiminnassamme pyrimme siihen, että hengellinen elämä vahvistuu, huolehdimme heikommasta ja kannamme maailmanlaajaa vastuuta. Vahvistamme seurakunnan jäsenyyden merkitystä.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta toiminnassaan.

Olemme sitoutuneet Kirkon energia- ja ilmastostrategiaan, jonka tavoitteena on, että kirkko on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä ja öljytön jo vuonna 2025. Seurakuntamme on öljytön.

Lisäksi vuoden 2024 aikana on tarkoitus hakea kirkon ympäristödiplomi.

Kirkkoneuvosto päätti 4.5.2021 § 59 tarjota METSO-suojeluohjelmaan pysyvästi suojelluiksi alueiksi noin 16 hehtaaria metsäkohteita. Päätöstä ei ole vielä saatu.

Seurakunta on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. Vastuullisen sijoittamisen avulla varmistetaan sijoituksille hyvä tuotto ja hallitaan sijoitusriskejä tehokkaasti. Seurakunta ottaa huomioon ESG-näkökohdat eli ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Hautaan siunaamisten määrä laski edellisestä vuodesta ollen 127 (155, 2022). Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 15 (25, 2022). Kastettujen määrä laski edellisestä vuodesta ollen 65 (69, 2022).

Taloudellinen tilanne kuluneena vuonna

Suomen taloudellinen tilanne

Kuluneena vuonna inflaatio säilyi korkeana, vaikka se kääntyi vuoden aikana laskuun. Inflaatio oli joulukuussa 3,6 %. Hintojen ja korkojen nousu vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Inflaatiopaineessa tehdyt palkkaratkaisut ja eläketulojen nousu paransivat kuitenkin jonkin verran kuluttajien ostovoimaa. Bruttokansantuote supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja Suomi vajosi taantumaan.

Kirkollisveroa tilitettiin vuonna 2023 yhteensä 1,035 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %) vuodesta 2022. Lähes kaikkien seurakuntien (97 %) verotulot kasvoivat. Verotilitysten poikkeuksellisen voimakas, kertaluonteinen kasvu johtuu useasta eri tekijästä. Vuoden 2023 alussa voimaan tulleen soteuudistuksen vuoksi toteutettu verouudistus paransi kirkollisveron reaalityttöä. Seurakuntakohtaiseen verotulojen kasvuun vaikutti kunnan veropohja, korkean inflaation seurauksena tehdyt palkkaratkaisut ja pääsääntöisesti inflaatioon sidottujen eläketulojen kasvu sekä seurakuntatalouksissa tehdyt päätökset kirkollisveron suhteen. Valtiovarainministeriö ennustaa taantumän väistyvän ja talouden kääntyvän lievään kasvuun (0,7 %) vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun, mikä piristää kulutusta ja lisää investointeja. Työllisyysaste laskee hieman

vuonna 2024, mutta kääntyy nousuun seuraavina vuosina. Suomen julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikko ja julkinen velkasuhde jatkaa kasvuaan.

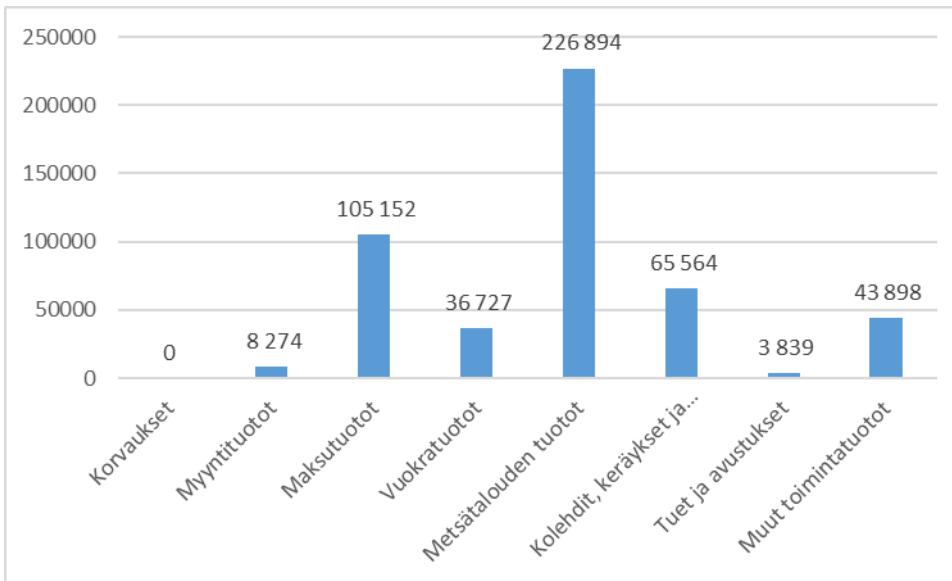
Seurakunnan talous

Leppävirran seurakunnan tilikauden tulos on 59 811 euroa ylijäämäinen.

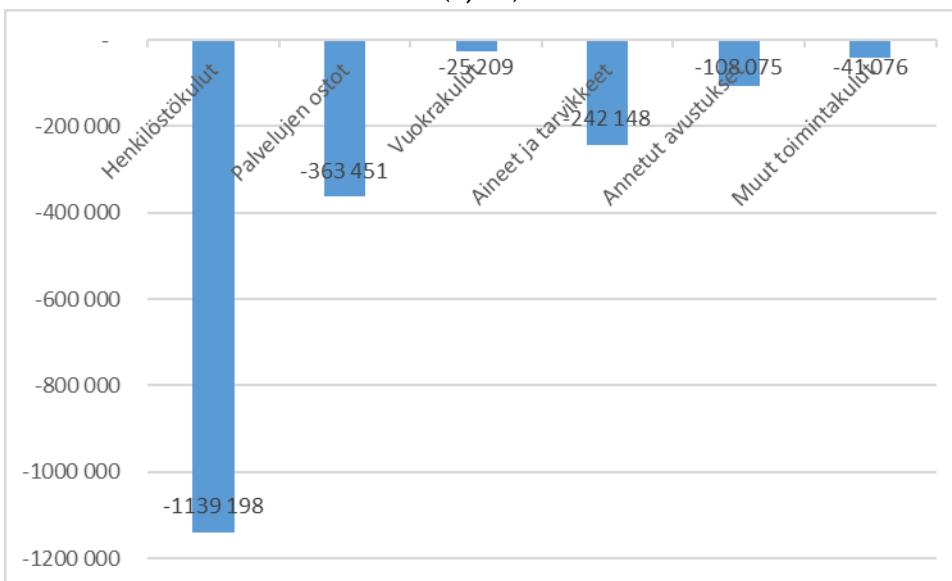
Toimintatuotot olivat 490 346 euroa, joka on yli 154 000 euroa enemmän, kuin edellisenä vuonna.

Metsätalouden tuotot olivat 186 000 euroa enempi kuin edellisenä vuonna.

Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Toimintakulut olivat 1 919 156 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 36 918 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa kasvua 35 491 euroa (3,2 %), palveluiden ostoissa kasvua 26 309 euroa (7,8 %) ja tavaraostoissa kasvua 19 441 euroa (8,7 %).

Kirkollisverojen tuotto oli 1,91 miljoonaa euroa, mikä on 118 965 euroa (6,6 %) enemmän kuin vuonna 2022. Leppävirran seurakunta alensi veroprosenttiaan 0,05 %. Valtionrahoitusta saatiin 188 139 euroa, mikä on 2 067 euroa (1,1 %) enemmän kuin vuonna 2022. Verotuskuluja maksettiin 25 241 euroa. Kirkon

rahastomaksuja 158 808 euroa, tämä oli 4 600 euroa enempi, kuin edellisenä vuonna. Rahoitustuottoja saatiin 27 758 euroa, mikä on 14 253 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Sijoitusten arvonalentumiset olivat 15 150 euroa ja arvonalentumisten palautukset 37 902 euroa.

Vuosikatetta kertyi 546 8835 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 193 708 euroa ja lisäksi tehtiin kertapoistoja 293 363 euroa.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 16 318 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 2,2 miljoonaa euroa. Summa ei sisällä testamentti ja lahjoitusrahastojen varoja, jotka olivat 123 030,04 euroa.

Suunnitellut investoinnit toteutuivat. Suurin investointi oli uuden kylmiö-/näyttötilan rakentaminen 397 895 euroa. Investointihanke aloitettiin vuoden 2023 aikana ja toteuma oli yhteensä 721 893 euroa. Kirkon urkujen huolto jakautui kahdelle vuodelle ja valmistui 2023 tammikuussa, toteuma oli 13 808 euroa vuonna 2023, toteuma yhteensä 47 740 euroa. Vanhaan pappilaan hankittiin projektori ja osallistuttiin Harjulan tien perusparantamiseen. Investoinniksi suunniteltu Harjulan vedenpuhdistusjärjestelmä uusittiin käyttötalouden vuosikuluna.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Leppävirran seurakuntaan ja joita ei ole vuoden 2023 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelua tuloperustan muutosten valossa

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenemässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Seurakunnan jäsenmäärän on laskenut 2 692 henkilöä vuodesta 2006 vuoteen 2023. Ennusteen mukaan sama suunta jatkuu ja vuodesta 2022 vuoteen 2030 tulee laskua 984 jäsentä. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti kuolleiden määrä suhteessa syntyviin.

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta. Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyillä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,65 prosentista 1,6 prosenttiin ei ollut juurikaan vaikutusta verokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus.

Kirkkohallituksen 31.8.2023 julkaiseman talousanalyysin perusteella vuoden 2023 verotulot olisivat poikkeuksellisesti 10,5 % edelliseen vuoteen verraten. Vuoteen 2030 asti oleva ennuste näyttää keskimäärin 0,5 % korotusta vuositasolla.

Leppävirran seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Kiinteistöjä myymällä on saatu myyntituloja ja samalla välttytty merkittävilä investointikuluilta, jotka kiinteistöjen kunnostaminen olisi vaatinut. Kiinteistöjen suunnitelmallisella vähentämisellä on mahdollistettu, että seurakunta pystyi ilman lainarahoitusta rakentamaan uuden näyttötila/kylmiön.

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Hallinnon ja toiminnan mittareista toteutui henkilöstön hyvinvointiin kohdistuvista mittareista lisääntyneet sairauslomat. Tähän haasteeseen etsitään ratkaisuja yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2023
<p>1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautausmaiden tai hautausmaahan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Hautausmaiden ja hautausmaahan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät ja henkilökunta ammattitaitoista.</p> <p>Kulttuurihistoriallisten rakennusten ja irtaimiston ylläpito on hoidettu asianmukaisesti.</p> <p>Seurakunta kuuluu Kuopion aluekeskusrekisteriin.</p>
<p>1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	<p>Seurakunnan hallinto on toiminut hyvin ja puutteellisia hallintomenettelyjä ei ole ollut.</p>
<p>2. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunnan toimintaorganisaatiossa ei ole ollut puutteita tai laiminlyönnejä.</p> <p>Seurakunnan jäsenmäärä on 6819 jäsentä.</p> <p>Toimiva toimintakulttuuri.</p>
<p>3. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttamattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Seurakunnassa on johtaminen kunnossa.</p> <p>Seurakunnan strategia, kiinteistöstrategia, koulutussuunnitelma ovat kunnossa. Valmiussuunnitelma on laadittu.</p> <p>Yhteistyö rovastikunnan seurakuntien kanssa on hyvä ja yhteys tuomiokapituliin.</p>
<p>4. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on riittävä.</p> <p>Henkilöstön sairauspoissaolot ovat lisääntyneet.</p> <p>Henkilöstön rekrytoinnit ovat onnistuneet. Määräaikaista kirkon pätevyden omaavaa nuorisotyönohjaaja ei viran haku aikana löytynyt.</p>

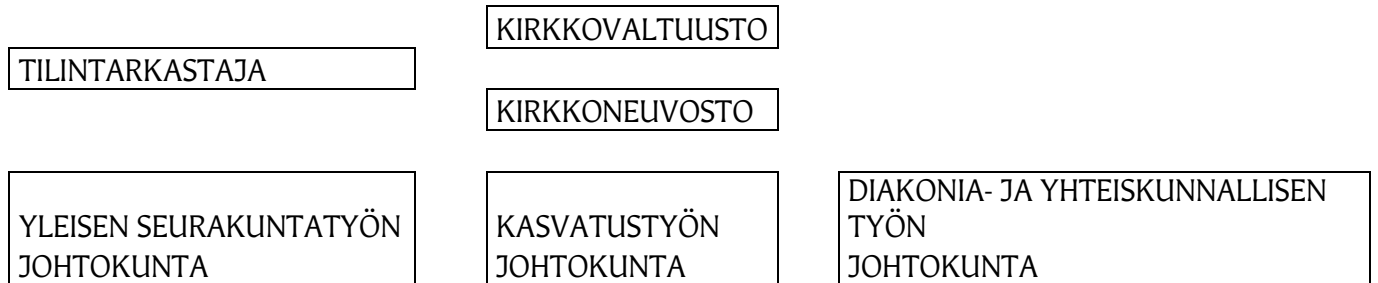
Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit**2023**

1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 20 948 euroa ylijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on 1,6.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 2 180 647 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 317 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 0,72 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena.

2. Hallinto

Leppävirran seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

KIRKKOVALTUUSTO 2023 -2026

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuoksi 2023–2026 on valittu Sirpa Kinnunen ja varapuheenjohtajaksi Sanna Nissinen. Kirkkovaltuuston kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Kinnunen Sirpa, puheenjohtaja 4/4
Nissinen Sanna, varapuheenjohtaja 2/4
Arvio Ilkka 4/4
Heiskanen Pertti 4/4
Huovinen Sanna 4/4
Hämäläinen Mari-Annukka 3/4
Hämäläinen Matti 3/4
Kauhanen Ulla 4/4
Kolehmainen Leena 4/4
Koponen Arja 4/4
Korhonen Kaisa 4/4
Kosunen Hanna 8.8.2023 asti 1/4
Lyytikäinen Jukka 3/4
Nissinen Eija 3/4
Ojala Hanni-Mari 4/4
Parviainen Eija 4/4
Pennanen Eeva-Liisa 3/4
Ropponen Heikki 3/4
Ryytty Markku 1/4
Räsänen Päivi 9.8.2023 alkaen 2/4
Tiitinen Kari 4/4
Tirkkonen Pirjo 3/4
Tossavainen Kari 4/4
Tykkyläinen Juha 4/4

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asiat, joita ovat henkilövalinnat seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,6 prosenttia vuodeksi 2024. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024–2026 toiminta- ja talousarviosuunnitelma hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto valitsi tilintarkastusyhteisön, päätti myydä Kalmalahden rantatontin, päätti kulttuurihistoriallisten hautojen hoidosta. Lisäksi kirkkovaltuusto hyväksyi seurakunnan hallintosäännön, hautausmaiden hoitosuunnitelman, hautaustoimen ohjesäännön, hautainhoitorahaston säännöt ja taloussäännön.

Aloitteet 2023

Kirkkovaltuuston jäsen Eeva-Liisa Pennanen yhdessä 15 muun valtuutetun kanssa, jätti 10.10.2023 aloitteen, jossa ehdotetaan, että Leppävirran seurakunta selvittää voidaanko pöytäkirjan virsitaulut muuttaa digitaalisiksi.

KIRKKONEUVOSTO 2023-2024

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2023–2024 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Lyytikäinen Jukka 8/9

Huovinen Sanna 7/9

Hämäläinen Matti 8/9

Nissinen Eija 9/9

Parviainen Eija 9/9

Pennanen Eeva-Liisa 9/9

Ropponen Heikki 5/9

Tossavainen Kari 8/9

Kinnunen Sirpa, kirkkovaltuuston puheenjohtaja 9/9

Nissinen Sanna, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja 4/9

Kirkkoneuvoston keskeisimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat, sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kirkkoneuvosto päätti palkata Pirkko Kosusen siivooja-emännäksi 1.9.2023 alkaen.

Kirkkoneuvosto päätti Leporinteen taideteoksen hankinnasta. Kirkkoneuvosto valitsi Elisa Tarkiaisen diakoniksi 1.6.2023 alkaen. Lisäksi kirkkoneuvosto päätti palkata määräaikaisen nuorisotyönohjaajan vuosiksi 2024–2025.

JOHTOKUNTIEN JÄSENET JA VARAJÄSENET 2023-2024

Yleisen seurakuntatyön johtokunta

Kolehmainen Leena, pj.
Ojala Hanni-Mari, varapj.
Heiskanen Pertti
Kauhanen Ulla
Pohjonen Sakari
Ryytty Markku

Varajäsenet:

Kansanen Laura ja Tykkyläinen Juha

Kasvatustyön johtokunta

Tiitinen Kari Kari, pj.
Hämäläinen Mari-Annukka, varapj.
Kauppinen Satu
Kosunen Hanna 8.8.2023 asti/Toikkanen Mira
Kumpulainen Juha
Tossavainen Kari

Varajäsenet:

Pienimäki Veli-Pekka ja Toikkanen Mira 8.8.2023 asti/Räisänen Päivi

Diakonia- ja yhteiskunnallisen työn johtokunta

Koponen Arja, pj.
Korhonen Kaisa, varapj.
Luostarinen Arto
Luostarinen Tuomo
Tirkkonen Pirjo
Voutilainen Olavi 10.10.2023 asti/Laatikainen Mervi

Varajäsenet:

Paasonen Timo ja Räisänen Päivi

Tilitarkastusyhteisö 2023-2026

Mikkelin Tilintarkastus Oy, vastuullinen tilintarkastaja JHT, HT Mika Mikkonen.

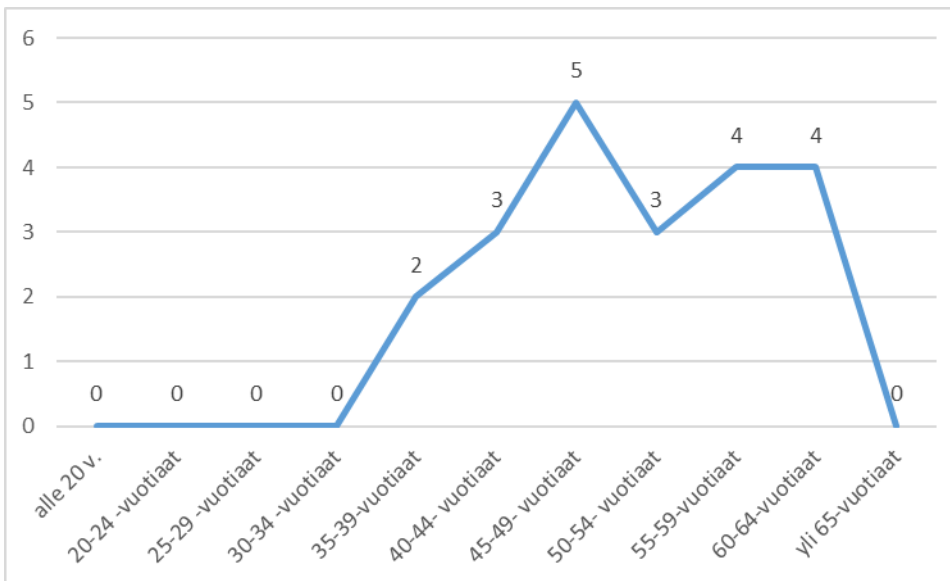
3. Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 21 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli 19 henkilöä, joista yksi oli osa-aikainen. Vakituksista naisia oli 15 ja miehiä 4. Määräaikaisessa virkasuhteessa työskenteli kaksi kokoaikaista henkilöä. Yksi papin virka on määräaikainen.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2023
Seurakuntapapisto	4
Kirkkomuusikot	3
Diakoniatyöntekijät	2
Nuorisotyöntekijät	2
Varhaiskasvatuksen työntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	3
Kiinteistö- ja kirkonpalvelutyöntekijät	5
Yhteensä	21

Henkilöstön ikäjakauma 2023

Henkilöstön keski-ikä on 51 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Toinen diakonin virka täytettiin vakinaisesti.

Toinen kanttori oli omasta pyynnöstään osa-aikainen alku vuoden ja virkavapaalla loppu vuoden. Hänelle oli palkattu ensin osa-aikainen sijainen ja sitten kokoaikainen sijainen. Kirkkoherranviraston seurakuntasihteeri oli vuorotteluvapaalla alku vuodesta neljä kuukautta ja palattuaan oli omasta pyynnöstään osa-aikainen. Emäntä vaihtui syyskuun alusta alkaen. Syyskaudesta alkaen seurakunnassa on ollut vain yksi lastenohjaaja.

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-936 662,75	-906 042,03	-870 538,26
Eläkekulut	-191 786,47	-184 408,18	-178 534,85
Muut henkilösivukulut	-25 859,47	-22 799,25	-18 775,74
Saadut henkilöstökorvaukset	11 582,30	10 351,01	3 071,18
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	3 528,73	-807,94	1 579,09
YHTEENSÄ	-1 139 197,66	-1 103 706,39	-1 063 198,58
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-29 605,40	-27 238,29	-23 710,33
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-6 730,90	-3 410,95	-2 273,40
Työterveyshuolto	-9 034,61	-10 275,89	-7 220,40
YHTEENSÄ	-45 370,91	-40 925,13	-33 204,13

Henkilöstön koulutus

Henkilöstö on työaloittain osallistunut oman työalansa koulutuksiin. Lisäksi järjestettiin pappilassa työntekijöille luento psykososiaaliset kuormitustekijät.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolosten määrä oli 325 päivää, kun määrä vuonna 2022 oli 240 päivää ja 2021 oli 138 päivää. Sairauspoissaolosten määrä on viime vuosina ollut kasvava.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2023 loppuun. 1.1.2024 alkaen on tehty uusi sopimus saman toimijan kanssa.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle järjestettiin yksi virkistyspäivä ja joulun alla yhteinen ruokailu.

Henkilökunnan hyvinvointiin panostetaan myös tarjoamalla henkilöstön käyttöön tyky-seteleitä noin 120 euroa/vuosi.

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2023	59,38
2022	61,33
2021	59,87

Henkilöstökulut ovat kasvaneet 35 491,22 euroa vuodesta 2022 vuoteen 2023 ja henkilöstökulujen osuus verotuloista on laskenut 1,95 prosenttia.

4. Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos

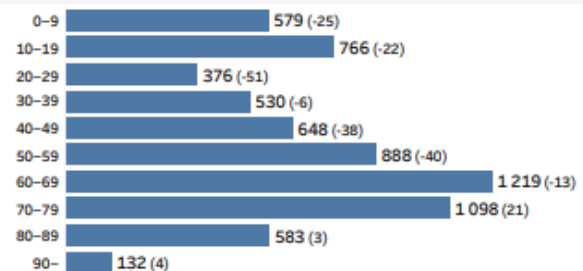
Jäsentilaston vuosiraportti 2023

Leppävirta

Kastetut	43
Kuolleet	111
Liittyneet	27
Eronneet	56
Muuttoliike (+/-)	-70
Jäsenmuutos yhteensä	-167
Jäsenet 31.12.2022	6 986
Jäsenet 31.12.2023	6 819

KIRKKOHALLITUS[†]
KYRKOSTYRELSEN

Jäsenten ikärakenne 31.12.2023 ja vuosimuutos

Kirkkoon kuuluvuus Leppävirralla 31.12.2023 oli 75,26 %.

Jäsenennuste 2024-2030

Vuosi	Jäsenet, henk.	Muutos ed. vuodesta, henk.	Muutos ed. vuodesta %	Kirkkoon kuuluvuus, %
2024	6724	-95	-1,39	75
2025	6603	-121	-1,80	74
2026	6477	-126	-1,91	74
2027	6358	-119	-1,84	73
2028	6235	-123	-1,93	72
2029	6123	-112	-1,80	72
2030	6002	-121	-1,98	71

5. Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kirkkoneuvostolla. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edeltävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet tehdään henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Leppävirran seurakunnassa on olemassa 10.10.2019 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti. Seurakunnassa on 20.9.2022 hyväksytty taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 19/2023) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Kirkkoneuvoston ohjesääntö ja johtavien viranhaltijoiden johtosäännöt on uusittu vastaamaan nykyistä organisaatiota. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Seurakunnassa on laadittu hallintosääntö Kirkkohallituksen hallintosääntömallin mukaisesti (yleiskirje 29/2023). Hallintosääntö on hyväksytty kirkkovaltuustossa 12.12.2023. Hallintosäännössä on annettu määräykset päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille, toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelystä.

Seurakunnassa on 12.12.2023 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 21/2023) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

- Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.
- Lainat ja sijoitukset:
  - Seurakunnalla ei ole lainaa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 10.10.2019 hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaan vain kohteisiin, joissa riskit ovat vähäiset ja riskiä pienennetään hajauttamalla sijoituksia. Varojen sijoittamisessa minimitaso on sijoitusten reaaliarvon säilyttäminen.
- Tietohallinto ja tietosuojaja ja -turva:
  - Seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itäsuomen IT-aluekeskus litalta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten

asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle säännöllisesti.

6. Talouden tunnusluvut

Tuloslaskeman tunnusluvut

Leppävirran seurakunnan toimintatuottojen osuus toimintakuluista nousi vuodesta 2022 vuoteen 2023 7,68 prosenttia. Vuosikatteen osuus, 112,28 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	25,55	17,87
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	112,28	123,93
Vuosikate (€/jäsen)	80,20	30,44

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat kasvoivat 16 318 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2.34 miljoonaa euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja 123 030 euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2023 olivat 2 225 781 euroa.

Investoinnit, kylmiö/näyttötilan rakentaminen, Vanhan pappilan projektori, kirkon urkujen huoltaminen ja Harjulan tien perusparantaminen olivat yhteensä 423 288,15 euroa. Tunnusluku investointien tulorahoitus-% oli 119,52 %, joka oli edellisvuotena 49,70 %. Investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella ja verotuloilla, joten lainanottoon ei ollut tarvetta.

Rahavarojen riittävyys oli 317 (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää).

Seurakunnalla ei ole lainaa.

	1.1.- 31.2.2023	1.1.- 31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	119,52	49,7
Rahavarojen riittävyys (pv)	317	314
Lainanhoitokate	9 456,11	1 372,92

Investointien tulorahoitusprosentti, %, (= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno)

Rahavarojen riittävyys, pv (= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella)

Lainanhoitokate (= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset))

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 6,0 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 44,68 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 3,4 miljoonaa euroa. Ne laskivat 30 631 euroa.

Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 2,3 miljoonaa euroa.

Oma pääoma kasvoi 59 811,52 euroa.

Seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana.

	1.1.- 31.12.2023	1.1-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	94,58	94,33
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	301,53	290,00
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	11,81	13,70
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= 100* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset - Ainaishoitosopimusten pää-omat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot)).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot).

Lainakanta, euroa/jäsen (= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)] / Jäsenmäärä)

7. Kirkkoneuvoston esitys tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 59 811,52 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 59 811,52 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 2 180 647,41 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosa

Leppävirran seurakunnan talousarvion sitovuustaso on kirkkovaltuuston nähden pääluokkataso ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso. Aiemmin esitetty neuvoston sitovuustasolla (kustannuspaikkakohtaisesti) ja nyt sitovuustasolla.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	334 400,00	373 200,00	490 346,75	-117 146,75	131,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-2 002 000,00	-2 066 100,00	-1 919 156,90	-146 943,10	92,9
Toimintakate 1	-1 667 600,00	-1 692 900,00	-1 428 810,15	-264 089,85	84,4
Toimintatuotot (sisäiset)	41 300,00	41 300,00	799 094,11	-757 794,11	1 934,9
Toimintakulut (sisäiset)	-41 300,00	-41 300,00	-799 094,11	757 794,11	1 934,9
Toimintakate 2	-1 667 600,00	-1 692 900,00	-1 428 810,15	-264 089,85	84,4
Poistot ja arvonalentumiset	-189 500,00	-189 500,00	-487 072,33	297 572,33	257,0
Laskennalliset erät			-265 815,57	265 815,57	0,0
Sisäiset korkokulut			-81 766,18	81 766,18	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-184 049,39	184 049,39	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-1 857 100,00	-1 882 400,00	-2 181 698,05	299 298,05	115,9

HALLINTO (pääluokka 1)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	7 700,00	7 700,00	8 425,77	-725,77	109,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-337 700,00	-348 700,00	-292 861,00	-55 839,00	84,0
Toimintakate 1	-330 000,00	-341 000,00	-284 435,23	-56 564,77	83,4
Toimintakulut (sisäiset)	-3 100,00	-3 100,00	-40 047,64	36 947,64	1 291,9
Toimintakate 2	-333 100,00	-344 100,00	-324 482,87	-19 617,13	94,3
Poistot ja arvonalentumiset	-4 300,00	-4 300,00	-4 276,24	-23,76	99,4
Laskennalliset erät			316 774,61	-316 774,61	0,0
Sisäiset korkokulut			-1 285,02	1 285,02	0,0
Sisäiset vyörytyserät			318 059,63	-318 059,63	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-337 400,00	-348 400,00	-11 984,50	-336 415,50	3,4

Hallinnon tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain:

Hallintoelimet 1001010100

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto 1001050100

Seurakuntatoimiston henkilökunta tuottaa seurakunnan asiakas- ja toimistopalveluita. Toimiston henkilökunta hoitaa seurakunnan toimintaan ja tilaisuuksiin liittyviä tehtäviä, kuten toimitus-, henkilö- ja tilanvarauksia ja tekee yhteistyötä jäsenrekisteriasioissa aluekeskusrekisterin kanssa. Seurakuntatoimisto huolehtii lisäksi seurakunnan kirjanpidon, palkkahallinnon ja maksuliikenteen tehtävistä yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa.

Seurakuntatoimistossa työskentelee kaksi seurakuntasihteeriä ja talouspäällikkö. Kirkkoherranvirasto, työhyvinvointi, taloushallinto ja tilintarkastus on yhdistetty yhdeksi kustannuspaikaksi talous-, henkilöstö ja yleishallinto vuoden 2023 alusta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kirkollinen esineistö Basis-järjestelmään. Työ on aloitettu ja jatketaan loppuun vuonna 2024.
2. Laaditaan ympäristövastuun 10 askelta-ohjeistus. Ohjeistus on laadittu.

Kirkonkirjojenpito 1001070113

Työalan tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestörekisterinpitoon liittyvistä tehtävistä. Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (Pääluokka 2)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	43 100,00	43 100,00	78 453,56	-35 353,56	182,0
Toimintakulut (ulkoiset)	-967 100,00	-970 100,00	-889 613,33	-80 486,67	91,7
Toimintakate 1	-924 000,00	-927 000,00	-811 159,77	-115 840,23	87,5
Toimintakulut (sisäiset)	-38 200,00	-38 200,00	-731 118,81	692 918,81	1 913,9
Toimintakate 2	-962 200,00	-965 200,00	-1 542 278,58	577 078,58	159,8
Laskennalliset erät			-387 965,57	387 965,57	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-387 965,57	387 965,57	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-962 200,00	-965 200,00	-1 930 244,15	965 044,15	200,0

Yleinen seurakuntatyö

Toiminta-ajatus

Yleinen seurakuntatyö on erityisesti seurakunnan aikuisväestölle tarkoitettua julistus-, opetus-, lähetys- ja musiikkityötä. Sen keskeisenä innoituksen ja yhteyden lähteenä on jumalanpalveluselämä. Päämääränä on ohjata seurakuntalaiset kokemaan evankeliumi sekä elämän voimaksi ja iloksi että vastuullisuuden lähteeksi.

Yleinen seurakuntatyö jakaantuu käytännössä lähinnä jumalanpalveluselämään, hautaan siunaamiseen, muihin kirkollisiin toimituksiin, pienryhmätoimintaan, muihin seurakuntatilaisuuksiin, musiikki- ja lähetystyöhön sekä sielunhoitoon.

Toiminta

Messut: Pääkirkon lisäksi vietettiin messuja ja sanajumalanpalveluksia myös Näädänmaan kyläkirkossa ja Sorsakoskella Koskentuvalla.

Messuja toimitettiin 78 ja niissä oli keskimäärin 64 osallistujaa. Viikkomessuja oli 21 ja osallistujia keskimäärin 29. Sanajumalanpalveluksia toimitettiin 13, kävijöitä keskimäärin 119. Messujen osallistujamäärät ovat hienoisessa laskussa, mutta nettiradiossa on yleensä keskimäärin 200 kuulijaa. Messuissa oli yhteistyökumppaneina lähetysjärjestöjä ja muita toimijoita kuten MTK ja Martat. Tämä elävöittää jumalanpalveluselämää.

Erilaisia hartaus- ja rukoushetkiä pidettiin kouluissa, hoitolaitoksissa ja muualla yhteensä 230, jossa osallistujia keskimäärin 76 ihmistä. Papeilla oli vuoden aikana eri yhteyksissä 218 kohtaamista seurakuntalaisten kanssa. (toimituskeskusteluja, sielunhoitokeskusteluja jne.)

Seuroja, opetus- ja muita yleisiä seurakuntatilaisuuksia sekä seurakunnan kanssa yhteistyössä järjestettyjä, yleiseen seurakuntatyöhön liittyviä tilaisuuksia, pois lukien musiikkitilaisuudet, oli 72. Hautaan siunaamisia toimitettiin 128. Kasteita oli 65 ja avioliittoon vihkimisiä toimitettiin 15 sekä avioliiton siunauksia 2. Yksityisiä ehtoollisia toimitettiin 8 kpl.

Yleisen seurakuntatyön painopistealueet vuosiksi 2023-2025

1. Spiritualiteetin vahvistaminen
2. Luonto ja sen merkitys ihmiselle

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Naistenpäivän järjestäminen

Naisten iltapäivä järjestettiin 22.4. yhteistyössä Suomen Raamattuopiston kanssa. Puhujina olivat Tuula Portin ja Sanna Savela, paikalla oli 46 henkilöä. Tilaisuutta pidettiin onnistuneena ja samanlaisia toivottiin lisää.

2. Lucian-päivä joulukuussa 2023

Tilaisuus järjestettiin kirkossa 13.12. ja paikalla oli 41 henkilöä. Yhteistyötä toivottiin Kivelän koulun kanssa, mutta oppilaita ei saatu mukaan toimintaan, vaikka koulu oli myötämielinen. Paikalla oli kuitenkin nuorten kuoro. Tilaisuus kannattaa järjestää toisenkin kerran ja kokeilla koulu yhteistyötä vielä uudelleen.

Musiikkityö 1002200000

Toiminta-ajatus

Kanttorien tehtävänä on vastata seurakunnan musiikkielämästä. Seurakunnan musiikkityön tavoitteena on tarjota kaikenikäisille seurakuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua seurakunnan musiikkitoimintaan.

Toiminta

Leppävirran seurakunnassa on toimintakertomusvuonna 2023 toiminut yhteensä 7 musiikkiryhmää: kirkkokuoro, virsikuoro, päiväkuoro, kamarikuoro Canto, lasten musiikkiryhmä, nuorisokuoro Luminous sekä Projektikuoro. Ryhmät ovat olleet mukana jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Musiikkityön toimintakertomuksen liitteenä olevista kuorojen toimintakertomuksista käy ilmi tarkempi toiminta. Musiikkitoimintaa avustivat myös Hyvä yritys- lauluryhmä sekä yksittäiset laulajat ja soittajat. Muskariryhmiä oli kolme sekä lisäksi iltaperhekerhon yhteydessä pidettiin muskaria. Kanttorit vierailivat vuoden aikana eri kerhoryhmissä laulattamassa ja leikittämässä. Kanttori toteutti yhdessä lastenohjaajan kanssa kirkossa eskareille ja päiväkotikiikisille urkukertomuksia. Kanttori osallistui myös muskarikirkkoihin sekä Oravikosken päiväkodin joulumuskariin. Kanttori on käynyt laulattamassa myös diakoniatyön ja kasvatustyön kerhoissa ja leireillä.

Yhteistyö

Kanttorit ovat vierailleet kouluissa muun muassa päivänavausten yhteydessä. Leppäkertun koulu osallistui pääsiäiskirkkoon, 4.-luokkalaisten toimivat esilaulajina. Kevätkirkkoon osallistuivat kaikki alakoulut. Leppäkertun 6.-luokkalaisten toimivat soittajina ja esilaulajina alakoulujen kevätkirkossa. Yläkoululla oli oma kevätkirkko, jonka toteutukseen osallistui pari yläkoululaista soittajaa. Leppäkertun adventtikirkossa 3.-luokkalaisten toimivat esilaulajina. Alakoulujen joulukirkossa esilaulajina toimivat Timolan koulun oppilaista koottu ryhmä, joka esitti myös joulukuvaelman. Jousiorkesteri osallistui Kauneimpien joululauluihin Timo Koposen johdolla.

Konsertit ja muut musiikkitilaisuudet

Vuoden aikana järjestettiin useita musiikkitilaisuuksia. Konsertit olivat joko seurakunnan musiikkityön järjestämiä, eri yhteistyötahojen kanssa yhdessä järjestettyjä tai ulkopuolisen tahon järjestämiä konsertteja. Kevätkaudella kirkossa oli mm. Sibelius-Akatemian soittajien konsertteja, YV-konsertti sekä Äitiänpäiväkonsertti. Kesällä järjestettiin pari konserttia. Syksyllä oli mm. Middle East music companyn konsertti, Marko Koskisen urkukonsertti sekä tapaninpäivän joulukonsertti. Joulukuussa laulettiin Kauneimpia joululauluja eri puolilla pitäjää.

Musiikkityön painopistealueet 2023 - 2025

1. Lasten ja nuorten musiikkikasvatus
2. Vapaaehtoiset mukaan seurakunnan musiikkielämään

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kehitetään iltakirkkotoimintaa

Vuoden aikana toteutettiin useampi iltakirkko, joihin osallistui kuoroja. Syyskaudella toteutettiin esimerkiksi Luomakunnan aika -aiheinen iltakirkko sekä Lasse Heikkilän Suomalaisen messun lauluin toteutettu iltakirkko.

2. Musiikkitapahtuma yhteistyössä koulun kanssa

Alakoulujen kevätkirkko toteutettiin yhdessä Leppäkertun koulun 6.-luokkien kanssa. Oppilaat soittivat ukuleleja, kitaroita, bassoja, rumpuja ja yksi oppilas pianoa ja osa toimi esilaulajina. Lauluina kevätkirkossa käytettiin Pekka Simojoen Jumis! -lauluja.

Lähetystyö 1002600000

Toiminta-ajatus

Lähetystyö on seurakunnan perustehtävä, joka perustuu Raamatussa annettuun lähetyskäskyyn. Seurakuntamme tavoitteena on viedä evankeliumia eteenpäin sekä olla lähettämässä ja tukemassa niitä ihmisiä, jotka eri lähetysjärjestöjen kautta lähtevät työhön.

Toiminta

Vapaaehtoistyö: Kirpputori Valkea lähetti Kirpputori toimi vapaaehtoisvoimin kaksi kertaa viikossa. Tuotto oli noin 8400 €. Muu vapaaehtoinen lähetyskannatus, mukaan lukien kahdet myyjäiset syyskaudella oli yhteensä n. 8652€.

Miesten puulähetyspiiri toimi kerran viikossa, siellä valmistettiin puutyötuotteita mm. lähetystyön hyväksi. Kaikkiaan lähetyksen vapaaehtoisia on 42 henkilöä.

Nimikkotoiminta: Vuonna 2023 teimme uuden nimikkosopimuksen Gerson Mgayan kanssa Sadeharjujen tilalle. Muut entiset nimikkokohteet ja sopimukset jatkuivat myös vuonna 2023

Muut tilaisuudet: Kansanlähetyksen kirkkopyhä oli 12.3., saarnaajana Teuvo Karjalainen. Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia järjestettiin 12 kpl ja niihin osallistui 1098 henkilöä.

Yhteistyö: Lähetys sihteeri ja lähetystyöstä vastaava teologi osallistuivat rovastikunnan lähetystiimin toimintaan, lähetys sihteeri on sen puheenjohtaja. He myös hoitivat yhteyksiä nimikkolähetteihin ja -kohteisiin sekä lähetyksen renkaassa toimiviin ihmisiin sekä hiippakunnan lähetys sihteerin.

Painopistealueet 2023-2025

1. Nimikkokohteiden esillä pitäminen ja niistä tiedottaminen
2. Lähetystyön merkityksen esille tuominen

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Uuden nimikkolähetys sopimuksen tekeminen

Kansanlähetyksen kanssa sopimus Gerson Mgayan työn tukemisesta Tansaniassa.

2. Uudesta sopimuksesta tiedottaminen seurakuntalaisille

Nettisivuilla, Facebookissa ja lähetystilaisuudessa sekä kirpputorin ja seurakunnan ilmoitustaululla. Lähetysrenkaalle tiedotettiin pariinkin otteeseen.

3. Lähetystilaisuus

Gerson Mgaya saarnasi messussa 13.8. ja kertoi työstään messun jälkeen Vanhassa pappilassa toteutetussa lähetystilaisuudessa. Paikalla oli 44 henkilöä.

Varhaiskasvatustyö 1002310100

Toiminta-ajatus

Tukea perheitä kristillisessä kasvatustehtävässä ja lapsen kokonaisvaltaista kehittymistä sekä tarjota toimintaa perheille ja alle 5 -vuotiaille lapsille.

Toiminta

Perhekerho oli kolme ryhmää. Niistä yksi ryhmä oli perhepäivähoitajien kerho ja yksi oli iltaperhekerho, joka kokoontui kerran kuukaudessa. Perhekahvila kokoontui samanaikaisesti muskarien kanssa. Kahvila oli kaikille avoin, mutta muskarilaisille tarjottiin mahdollisuus tulla ennen tai jälkeen muskaria tapaamaan samassa elämän tilanteessa olevia perheitä. Perhekahvilassa vieraili kevään aikana useamman kerran kunnan perheneuvoja.

Muskarissa ryhmiä oli kolme. Muskarista vastasi kanttori ja apuohjaajana lastenohjaaja.

Päiväkerho oli neljä ryhmää keväällä ja kolme ryhmää syksyllä, joista yksi oli perhepäivähoidon lapsille.

Perhe- ja päiväkerhojen ohjelma koostui monipuolisesta ja kaikkia aisteja sekä sosiaalisia taitoja harjaannuttavasta toiminnasta kuten musiikki-, askartelu- ja leikkituokioista sekä välipala- ja hartaushetkistä.

Muu toiminta

Lapsi- ja perhetyön esitteitä jaettiin perheille, kasteperheille sekä neuvolaan perheille jaettavaksi. Pyhäkoulutyö siirtyi vuoden 2023 alusta varhaiskasvatustyön alle. Muskarikirkkoa eli pyhäkouluhetkeä vietettiin kirkossa suurten juhlapyhien edellä sekä teemapyhäkouluina leirien ja tapahtumien yhteydessä. Seurakuntavierailuja tehtiin päiväkoteihin ja eskariryhmiin pääsiäisen alla. Syksyllä päiväkodit ja eskariryhmät vierailivat kirkossa urkukertomuksen äärellä sekä kirkonkylän eskarit kävivät tutustumassa kirkkoon. Adventtiaikana vierailtiin joulumuskarin merkeissä kylien päiväkodeissa ja eskariryhmissä. Kirkonkylän päiväkotiryhmät osallistuivat joulumuskarin kirkossa.

Varhaiskasvatuksen kevätjuhlassa Siina & Taikaradio -duo laulatti ja leikitti perheitä Vanhassa pappilassa toukokuussa.

Toukokuussa myös eskarilaisille pidettiin kevätkonsertti, jossa laulettiin ja leikittiin Siina & Taikaradio - duon kanssa. Eppukirkossa siunattiin tulevat ekaluokkalaiset ja heille jaettiin Siinausta koulutielle - kirjanen.

Kesäperhekerhoa pidettiin Vanhassa pappilassa kesäkuussa kolmena peräkkäisenä maanantaina.

Elokuun lopussa perheille pidettiin Harjulassa Perheiden ilta, jossa esiintyi MisseKissa. Iltaa oli toteuttamassa kasvatustyön johtokunnan jäseniä yhdessä työntekijöiden kanssa. Samalla vietettiin 3 - 4-vuotiaiden synttäreitä, johon sankareille lähetettiin kutsu.

Lokakuussa kasvatustyön johtokunta toteutti perhekerhon yhdessä työntekijöiden kanssa.

Syyskausi päätettiin kirkossa suurella joukolla Lasten kauneimpien joululaulujen äärellä, joka toteutettiin Varhaisnuorisotyön kanssa.

Painopistealueet 2023 - 2025

1. Kirkkovuoden tärkeimmät raamatunkertomukset ja lasten virret tutuiksi
2. Perheiden ja lasten osallisuuden lisääminen seurakunnassa
3. Huomioidaan toimintakauden suunnittelussa vuodenkierron suomat mahdollisuudet liikkumiseen kerhoaikana kuin perhetapahtumissa

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tutustutaan kirkkovuoteen ja Raamatun kertomuksiin sekä annetaan sopivien välineiden avulla mahdollisuus tutustua leikkien kirkkovuoteen ja hartauksien aiheisiin.

Perhe- ja päiväkerhojen hartauksissa tutustuttiin kirkkovuoden mukaisesti Raamatun kertomuksiin erilaisten havainnollistamisvälineiden avulla sekä tehtiin retki kirkkoon, jossa tutustuttiin kirkkoon kuvasuunnistuksen avulla sekä ihmeteltiin urkujen suuruutta. Syyskaudesta alkaen kerhotilassa oli esillä hartauden aiheisiin liittyvää rekvisiittaa, joilla lasten oli mahdollisuus leikkiä.

2. Lasten ja perheiden toiveita sekä ehdotuksia kuunnellaan ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Kerhokerroilla pyydettiin toiveita sekä ideoita ja niiden pohjalta rakennettiin seuraavien kerhokertojen sisältöä.

3. Eri aisteja käyttäen tutkaillaan ja ihastellaan lähiympäristöä sekä luontoa ja opetetaan myös kestävään elämäntapaan kasvamista esim. hyödyntämällä kierrätysmateriaalien käyttöä, roskien kierrätystä ja jätteitä vähentämällä.

Kerhoissa tutkailtiin kerhopaikan pihapiiriä eri vuodenaikoina ja pihalta löytyvää luonnonmateriaalia hyödynnettiin askarteluissa ja musiikkikasvatuksessa. Pyrittiin ympäristävällisyyteen materiaalien valinnoissa ja käytettiin olemassa olevia materiaaleja. Kerhotilaan hankittiin eri materiaaleille kierrätysastiat, joihin kerhojen roskat lajiteltiin.

4. Taidekasvatuksessa otetaan huomioon kirkkovuosi ja vuodenkierto. Luodaan monipuolisia taidekokemuksia ja yritetään antaa elämyksiä, iloa ja riemua, joilla saadaan vahvistettua kiinnostus eri taiteisiin. Kanttorien avulla tutustaan musiikin peruselementteihin ja työtapoihin.

Kerhojen laulut ja lorut kulkivat käsikädessä vuodenkieron kanssa. Kanttorit kävivät mahdollisuuksien mukaan pitämässä kerhoissa muskarihetkiä. Kerhoissa koettiin musiikin riemua ja iloa: laulamalla, soittamalla, leikkimällä ja liikkumalla. Taidekasvatuksessa hyödynnettiin luonnonmateriaalien käyttöä ja tutustuttiin erilaisiin tekniikoihin sekä välineisiin. Ja annettiin aikaa ihmettelylle.

5. Lähetyskasvatusta toteutetaan tutustumalla seurakunnan lähetystyöntekijöihin ja lähetyskohteisiin. Yhteisvastuu-keräykseen osallistutaan kerhopisteissä.

Kerhoissa tutustuttiin lähetys- ja avutustyöhön sekä lähetystyöntekijöiden elämään heidän lähettikirjeidensä avulla. Kerhoissa kerrottiin Yhteisvastuusta virikeaineiston pohjalta ja jokaisessa kerhossa oli lipaskeräys. Käytiin tutustumassa Kirpputori Valkeaan lähettiin ja keittiössä vapaaehtosiin sekä myyjäisvalmisteluihin.

Varhaisnuorisotyö 1002330238

Toiminta-ajatus ja toiminta

Tavoitteena on järjestää sellaista toimintaa, jossa varhaisnuori voisi kokea Jumalan turvallista läheisyyttä, kasvaa osallistavassa seurakuntayhteydessä sekä saisi voimaa elää kristittynä nuorena.

Varhaisnuorisotyön toiminnan rungon muodostivat viikoittain tapahtuva kerhotoiminta, leiri – ja retkitoiminta, sekä koulujen kanssa tapahtuva laajamittainen yhteistyö, josta on erillinen toimintakertomus.

Kerhot

Kerhojen toimintakausi on syksystä kevääseen. Kerhot ovat toteutuneet koulutettujen kerhonohjaajien johdolla, joita on ollut yhteensä 35 nuorta. Kerhoryhmiä oli 13, jotka kokoontuivat kyläkouluilla ja kirkonkylässä. Vuoden aikana kerhot kokoontuivat yhteensä 339 kertaa. Kerholaisia toiminnassa on ollut viikoittain mukana keskimäärin 80. Kerhoista erityisen suosittuja olivat kirkonkylän kokkikerhot ja Taiteilutupa. Oravikosken koululla pidetty liikunta painotteinen kerho on toteutettu yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa. Yhteistyö on ollut toimivaa ja innostanut runsaasti lapsia mukaan. Musaryhmä harjoitteli projekti luontisesti ja he esiintyivät jumalanpalveluksissa kirkkovuoden aikana erilaisissa messuissa. Ryhmässä on soittanut ja laulanut 6–8 lasta.

Leirit, retket ja tapahtumat

Toukokuussa toteutui ”Hyvällä tuulella” aiheinen kolmen yön kestävä leiri Harjulassa. Leirille osallistui 22 leiriläistä sekä kahdeksan isosta. Isosten kanssa pidettiin Helatorstaina ohjelman suunnittelu ja valmistelupäivän Harjulassa. Syyslomalta valmistetut leiripäivät eivät toteutuneet vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Isot osallistuivat leiriohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen. Leirien ohjelmat koostuivat esimerkiksi Raamatun kertomuksista- ja hartauksista luovalla tavalla, musiikista, monipuolisista kädentaidoista, liikunnasta ja leipomisesta sekä ryhmässä toimimisen harjoittelusta. Lasten kauneimmat joululaulut laulettiin runsaslukuisella joukolla kirkossa, johon kutsuttiin kaikki kerholaiset perheineen. Kerholaiset ja heidän ohjaajansa avustivat tilaisuuden eri tehtävissä, kuten joulukuvaelman esittämisessä ja kolehdin kannossa.

Kerhonojajaajat

Kerhoa kohden oli 2-4 ohjaajaa yhteensä 35 nuorta. Kerhonojajaajat kokoontuivat säännöllisiin kokouksiin, joissa keskusteltiin hartauteen, Raamatun kertomuksiin, ohjaamiseen sekä turvallisuuteen liittyvistä asioista, sekä syvennettiin ohjaamiseen liittyviä taitoja. Lisäksi ohjaamisen tukena olivat henkilökohtaiset tapaamiset, sekä kerhonojajaajien oma whatsapp - ryhmä. RO1 koulutuksessa olevat nuoret kävivät harjoittelemassa ryhmänohjaajan taitoja kerhoissa.

Painopistealueet 2023-2025

1. Kerhotoiminnan turvaaminen jatkossa
2. Kerhonojajaajien ja kerholaisten kristityn identiteetin vahvistaminen
3. Osallisuuden vahvistaminen seurakunnan toiminnassa
4. Lasten ja nuorten perheiden huomioiminen
5. Lähetys- ja diakoniakasvatus

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutumisen

1. Kutsutaan nuoria ryhmänohjaajakoulutukseen ja rohkaistaan kerhonojajaajaksi kutsumalla heitä harjoittelijoiksi kerhoihin ja leireille koulutuksen aikana.

Rippikoululaisia kutsuttiin Ro- koulutukseen jo rippileirin alussa kesällä, sekä syksyllä lähetettiin toiminnasta kutsukirjeet. Syyslukukaudella Ro1-toiminnassa opetettiin kokonaisuudessaan kerhonojajaamiseen liittyvä ns. teoreettinen osuus. Käytännön harjoittelu mahdollisuus on kevään - 24 aikana kerhoissa. Toimintavuoden keväällä kerhonojajaamisesta kiinnostuneet toimivat apuohjaajina kerhoissa. Uuden lukukauden aikana syksyllä kyseiset nuoret ryhtyivät ottamaan vetovastuun kerhosta.

2. Opetellaan käyttämään kerhonojajaajien käsikirjassa sekä muissa oppaissa olevia hartauksia ja ohjelmakokonaisuuksia.

Toimintakaudelle ei ilmestynyt lainkaan kerhonojajaajan käsikirjaa. Ohjaajat ovat käyttäneet aiempien vuosia ohjelmistoja ja räätälöineet niistä kerhoryhmälle sopivia kokonaisuuksia. Nuorille on hankittu ja annettu monipuolista materiaalia hartauksien ja kerho - ohjelmien toteutusta varten. Hartauksien pitoa on opeteltu käytännössä olkkari illoissa ja viikonloppuleirien yhteydessä.

3. Kutsutaan kerholaisten perheitä perhetapahtumiin ja perheille suunnattuihin messuihin. Pyritään kohtaamaan kerholaisten ja leiriläisten vanhempia toiminnan eri vaiheissa, kuten leirien alussa. Lasten kauneimpiin joululauluihin osallistui ilahduttavan monen kerholaisen perheväki. Perhemessuihin kutsuttiin kerholaisten perheitä kutsukirjeillä sekä Whatsapp viesteillä. Kutsuista huolimatta perheet eivät tulleet kirkkoon. Kerholaisten perheisiin on oltu yhteydessä puhelimitse ja Whatsapp- ryhmien kautta.

4. Kerhoissa tutustutaan oman seurakunnan lähetystyön nimikkokohteeseen, sekä YV-keräyksen teemaan.

Lähetysaihe kerhossa on ollut liian vähän esillä. Lähetystyöhön liittyvien materiaalien ja toimintamallien kehittäminen varhaisnuorille on lisättävä. Kerhonojajaaja toimintaan lisättävä lähetys- ja diakoniaan liittyviä toimintamalleja.

Nuorisotyö 1002360000

Toiminta-ajatus ja toiminta

Tavoitteena on järjestää toimintaa, jossa nuori voisi kokea Jumalan turvallista läheisyyttä, kasvaa seurakuntayhteydessä ja saisi voimaa elää kristittyinä nuorena. Rippikoulun jälkeinen toiminta on luonteeltaan kokoavaa nuorisotyötä, joka toteutetaan isostoimintana, nuorteniltoina sekä nuorille järjestettyinä tapahtumina.

Nuorisotyön osa-alueita ovat viikkotoiminta, isostoiminta (RO 1-3), retki- ja leiritoiminta, kouluysteistyö sekä yhteistyö nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Viikkotoiminta

Nuorten Olkkari -iltoja vietettiin vuoroiltoin torstaisin ja perjantaisin kaksi kertaa kuukauden aikana. Olkkari-iltojen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat RO 2-3 nuoret yhdessä nuorisotyöntekijän kanssa. Viikkotoimintaan sisältyy myös yhteydenpito Whatsapp-ryhmien kautta nuoriin sekä nuorten tapaamiset.

Isoset – kasvatustyön vapaaehtoiset

RO1-toimintaan kutsuttiin kaikki kesän aikana rippikoulunsa käyneet nuoret.

RO 2-3 toimintaan kutsuttiin kaikki edellisen vuoden RO 1 ja 2 toiminnassa mukana olleet nuoret.

Isostoimintaa toteutettiin viikonloppuleirien ja koulutuspäivätapaamisten muodossa. Isokoulutetuista 16 nuorta toimi myös kerhonoijaajina kevät- ja syyskaudella. Isostoimintakauden aikana vierailijana olivat luovan toiminnan kouluttajat Iiris ja Tuomo Salmela.

Leiriohjaajat

Leiriohjaajat toimivat rippikoulu-, varhaisnuorten- ja tarvittaessa isostoiminnan leireillä. Leiriohjaajat toimivat leireillä ilta- ja vapaa-ajan ohjelmavastaavina, sekä opetustiimin jäseninä

Nuorten vaikuttajaryhmä

Uudet vaikuttajaryhmän jäsenet valittiin syyskauden aikana. Ryhmän yksi tehtävä seuraavan voimaan tulevan kirkkolain (KJ 10 § 4) mukainen. Osallisuudessa on kyse myös nuorten kristillisen identiteetin vahvistamisesta ja kokemuksesta olla osa itselleen merkittävää yhteisöä sekä tulla siinä kuulluksi ja vaikuttaa sen toimintaan ja päätöksiin. Vaikuttajaryhmä suunnitteli ja toteutti nuorten joulujuhlan ohjelman.

Retki- ja leiritoiminta sekä yhteistyö kunnan nuorisotyön kanssa

Isostoiminta toteutui pääosin viikonloppuleireinä Harjulassa ja leiripäivätapaamisina, Yhteistyö kunnan nuorisotoimen kanssa on jatkunut palaverien muodossa yhteistä toimintaa kehittämällä.

Nuorisotyön ohjaajat ovat mukana moniammatillisissa Lape- ja Noppa-työryhmissä. Yhteistyössä Nuorisotoimen ja koulun kanssa toteutettiin 6- ja 7-luokkien toimintapäivä syys- ja kevätkaudella. Kivelässä toteutettiin yhteistyössä päihdekasvatuspäivät 7 - 9 - luokille.

Nuorisotyön painopistealueet 2022 - 2024

1. Huolehditaan isos- ja kerhotoiminnan jatkuvuudesta
2. Osallisuuden vahvistaminen seurakunnan toiminnassa
3. Nuoren kristityn identiteetin vahvistaminen
4. Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatus

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kutsutaan nuoria mukaan isostoimintaan rippikoulun aikana ja rohkaistaan kerhonoijaajiksi. Järjestetään toimintakauden aikana päivätapaamisia ja viikonloppuleirejä.

Kutsuttiin rippikoululeireillä nuoria mukaan isostoimintaan ja kerhonoijaajiksi. Alustava ilmoittautuminen toimintaan alkoi jo kesän leiriaikana. Kirjekutsu lähetettiin kaikille rippikoulun käyneille elokuussa. Tapaamisia isosnuorten kanssa toimintakauden aikana oli kymmenen koulutusleiripäivää. Teoriajakso kerhonoijaamisesta käytiin läpi jo syyskauden aikana.

Uusia RO 1 koulutettavia on 26 nuorta, yhteensä isostoiminnan syksyllä aloittaneessa ryhmässä on mukana 45 nuorta.

2. Nuoret osallistuminen seurakunnan tilaisuuksiin Riparimessussa ja Isosmessussa ja muissa tapahtumissa. Nuoret osallistuvat nuorteniltojen ja kerhojen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Nuorten vaikuttajaryhmä kokoontuu suunnittelemaan toimintaa ja toimii yhteistyössä nuorisotyöntekijöiden kanssa.

Nuoret osallistuivat ripari- ja isosmessun, sekä Olkkari-iltojen suunnitteluun ja toteuttamiseen.. Kerhonoijaajina toimivat nuoret suunnittelivat ja toteuttivat kerhonsa itse työparin kanssa, käyttäen apunaan kerho-ohjelmistoja. Kerhonoijaajina kevät- ja syyskaudella toimi 16 nuorta. Nuorten vaikuttajaryhmä suunnitteli ja toteutti nuorten joulujuhlan. Vaikuttajaryhmässä on 9 jäsentä.

3. Tuetaan nuoren hengellistä kasvua monipuolisen raamattuopetuksen ja rukouksen, hengellisen musiikin sekä ehtoollishetkien keinoin. Ehtoollishetkiä järjestetään toimintakauden aikana.

Nuorten raamattuopetusta on toteutettu Raamis Testaa- materiaalin avulla. Materiaalia on työstetty ja kehitetty yhdessä nuorten kanssa isostoiminnan yhteydessä, sekä käytetty kaikilla kesän rippikoululeireillä. Musiikki, raamattuopetus ja hartaudet rukouksineen ovat aina osana isostoiminnan, ja nuorteniltojen ohjelmaa. Ehtoollishetkeä on vietetty isosleirillä syyskauden alussa.

4. Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatus toteutetaan viikkotoiminnan ja isostoiminnan yhteydessä tutustumalla seurakunnan nimikkokohteisiin ja kansainväliseen diakoniaan. Osallistutaan yhteisvastuukeräykseen ja lähetysmyyjäisiin.

Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta on toteutettu isostoiminnassa ja Olkkari-illoissa hartauksien ja opetustoiminnan kautta. Nuoret osallistuivat yhteisvastuukeräykseen lipaskerääjinä. Isosleireillä valmistettiin lähetys- ja yhteisvastuumyyjäisiin myytäviä tuotteita.

Rippikoulutyö 1002350000

Toiminta-ajatus

Rippikoulu vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä.

Toteutus

Järjestettiin kolme kesärippikoulua Harjulassa. Rippikoulu jaksottui neljään osaan: Aloituskokoukseen, jumalanpalveluksiin aja nuorisotoimintana, sekä leiri- ja konfirmaatiojaksoon.

Rippikoulukausi 2023

Kausi alkoi vuoden 2022 syksyllä Riparimessulla, infotilaisuudella ja Riparikonsertilla. Adventin edellä pidettiin opetuspäivä ja Rippikoulukortit jaettiin opetuspäivässä. Järjestöleiriläiset osallistuivat kaikkiin jakson tilaisuuksiin.

Jumalanpalvelukset ja nuorisotoiminta -jakso alkoi 1.adventtisunnuntaina.

Leirijakso toteutettiin kesällä Harjulassa. **Suuri Ihme** (RKS 2017) mukaisesti vietettiin leiriryhmien kanssa myös ehtoollista leirijaksolla. Leirin arviointi toteutettiin nimettömään arviointi/palautekyselyyn vastaamalla. Leirit päättyivät konfirmaatioharjoitukseen kirkossa.

Konfirmaatiojaksolla vietettiin konfirmaatiomessuja Leppävirran kirkossa.

Yleisjärjestelyt

Rippikoulun henkilökuntaan kuului pappi, nuorisotyönhoaja, leirityöntekijä ja leiriohjaaja, sekä 8-10 isosta. Lisäksi kanttori ja diakoni vierailivat leirillä. Opetusmateriaalina käytettiin Raamattua, Katekismusta, virsikirjaa ja nuorten laulukirjaa. Rippikoululaisilta perittiin leirialta osittainen elintarvikekorvaus 70€ henkilöltä. Seurakunta lahjoitti Raamatun ja Katekismuksen kaikille rippikoululaisille, myös järjestöleiriläisille.

Rippikoulutyön painopistealueet 2023 - 2025

1. Omaan seurakuntaan jäsentymisen ja nuoren hengellisen kasvun tukeminen sekä vahvistaminen
2. Vahvistaa kristillistä ympäristökasvatusta, ekoteologiaa ja kestäväää elämäntapaa rippikoulussa ja isostoiminnassa.
3. Lähetyskasvatus ja diakonia

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Nuorten innostaminen isostoimintaan ja nuoren seurakunnan toimintaan jo rippikoulun aikana
Nuoret saivat tietoa ryhmänohjaajakoulutuksesta isosilta sekä leirin nuorisotyön esittelyssä. Syyskuun alussa nuorille lähetettiin kotikirje, jossa nuoria vielä rohkaistiin tulemaan mukaan nuoren seurakunnan toimintaan. Ryhmänohjaajakoulutukseen ilmoittautui paljon nuoria.
2. Kristillisen ympäristökasvatuksen vahvistaminen
Kristillinen ympäristökasvatus toteutui omina aihekokonaisuuksina oppitunneilla. Lisäksi hyödynnettiin Harjulan rukouspolkua ja ympäröivää luontoa.
3. Rippikoulun suosion ylläpitäminen
Rippikoulun suosiota pyrittiin ylläpitämään luomalla hyvä ja turvallinen ilmapiiri, ottamalla huomioon nuorten kysymykset ja kehittämällä opetusmenetelmiä tarpeen mukaan. Rippikoulu on säilyttänyt suosionsa, mutta vaatii jatkuvaa kehittämistä.

Diakoniatyö 1002410000

Toiminta-ajatus

Diakoniatyön tehtävänä on kohdata jokainen ihminen henkisesti ja hengellisesti, kokonaisvaltaisesti tukea ja auttaa heitä, jotka ovat eri syistä syrjäytymisvaarassa tai ovat vaikeissa elämäntilanteissa (kuten sairaus, talousvaikeudet, vammaisuus, mielenterveys, työttömyys, elämän kriisit) sekä tarjota ihmisille mahdollisuuksia kokea yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä virkistäytyä yhdessä toimien. Diakoniatyön tehtävänä on myös kutsua ihmisiä mukaan toteuttamaan yhteisvastuullisuutta niin paikallisesti kuin kansainvälisesti. (Diakoniatyön johtosääntö 28.11.2023)

Toiminta

Diakoniatyö auttoi eri-ikäisiä ja eri elämäntilanteissa olevia yksittäisiä ihmisiä ja perheitä tukemalla heitä aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti. Diakoniatyöntekijät kohtasivat vuoden aikana ihmisiä henkilökohtaisesti, vastaanotolla, kotikäynneillä sekä puhelimitse, sähköpostilla että sosiaalisessa mediassa. Kehitysvammatyön tavoitteena on kohdata paikkakunnan aikuisia kehitysvammaisia sekä järjestää heille leiri- ja retkitoimintaa. Toiminta sisälsi jumalanpalvelus- ja hartauselämää. Asiakaskontakteja oli yhteensä 457, joista taloudellisista avustuksista oli kyse 262 kontaktissa. Muut asiakaskontaktit olivat satunnaisia sielunhoidollisia kontakteja puhelimitse, sähköpostin ja sosiaalisen median kautta. Diakonisia kotikäyntejä tehtiin 38 kertaa. Taloudellinen apu koski pääasiassa vuokratästejä, lääke- ja sairaanhoitokuluja, sähkö- ja sähkösiirtolaskuja. Taloudellista apua jaettiin talousarvion tililtä, hätäaputililtä sekä kolmelta testamenttililtä. Yhteensä avustuksia jaettiin 28 096,60 eurolla, josta ruoka-avustusta 17 033€. Hätäaputilille kerättiin kolme kolehtia yhteensä 2297,94€. Lahjoituksia saatiin Hätäaputilille yhteensä 12 692,11 5€, joka sisältää Aunuksen testamenttililtä saadun vuotuisen 5000€.

Säännöllisesti kokoontui eri ryhmiä: torstaiopiiri, näkövammaisten kerho, sururyhmä, runopiiri sekä kimpakerros. Kevätkaudella kokoontui Kokkikerho Kattila & Kapusta sekä Käsiyökahvila. Arkilounaat kokosivat väkeä seitsemän kertaa yhteiseen ruoka- ja kahvipöytään kuulumisten sekä keskustelujen äärelle.

Kyläkahvit kokosivat kahdeksalla kylällä väkeä yhteisen kahvipöydän ääreen yhteensä 11 kertaa. Joillakin kyläkahveilla oli mukana kunnasta asiakaskoordinaattori sekä palveluohjaaja.

Yksittäisiä tilaisuuksia järjestettiin kinkereiden, kehitysvammaisten kauneimmat Joululaulut -tilaisuuden sekä Yksinäisten Kuusijuhlan merkeissä.

Kehitysvammatyö

Kehitysvammaisten leiripäivää vietettiin Harjussa toukokuussa ja Kauneimmat Joululaulut -laulettiin joulukuussa ja osallistujia oli 20. Kimppatalolla laulettiin myös oma Kauneimmat joululaulut -tilaisuus joulukuussa. Yhteistyötä tehtiin toimintakeskus Suvannon päivätoiminnan, Vaalijalan kuntayhtymän sekä Setlementti Ukonhatun kanssa.

Vanhustenviikko

Vanhustenviikon (vko 40) ohjelmatarjonnan suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat lähes kaikki paikkakunnan ohjelmatarjoajat. Monipuolisesta viikon ohjelmasta koostettiin ohjelmalehtinen, jota jaettiin eri kanavien kautta ikäihmisten tilaisuuksissa. Viikko päättyi 80-vuotiaiden syntymäpäiväjuhlaan.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoimintaa järjestettiin yhdessä Setlementtiyhdistys Ukonhatun kanssa. Vapaaehtoisvoimin on toteutettu Arkilounaiden ja Kimppakerrosten tarjoilut.

Kaikille seurakunnan sekä Ukonhatun vapaaehtoisille järjestettiin tammikuussa Heikinpäivän ohjelmallinen lounastilaisuus. Diakoniatyön vapaaehtoistoimijoilla oli mahdollisuus osallistua syysretkelle. Joulukuussa kutsuttiin niin seurakunnan luottamushenkilöt kuin seurakunnan ja Ukonhatun vapaaehtoistoimijat Hämärähysy -glögitilaisuuteen.

Yhteistyö eri tahojen kanssa toteutui hyvin. Mielenterveys- ja päihdetyössä yhteistyökumppanina oli Leppälintu ry ja Leppävuiran Mt-tuki. Diakoni toimi yhdistyksen hallintoelimestä ja osallistui seurakunnan työntekijänä yhteistoimintaan. Kehitysvammatyötehtäviä tehtiin Kimppatalon sekä Vaalijalan Kuntayhtymän kanssa. Diakoni oli seurakunnan edustajana kunnan Vammaisneuvostossa.

Diakoniatyön painopistealueet 2023–2025

1. Jalkautuminen kyläläisten arkeen
2. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
3. Erityisryhmätoiminnan kehittäminen

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Osallistutaan kylätapahtumiin ja järjestetään toimintaa pitäjillä.

Kyläkahvitoiminta kylillä on vakiintunut kyläläisten ja seurakunnan työntekijöiden kohtaamispaikkana. Ohjelma sisälsi seurakunnan järjestämän tarjoilun, kulloisenkin teeman käsittelyä, yhteistä hupailua sekä hartauden.

2. Kutsutaan suunnittelupalaveriin kaikki seurakunnan työmuodot, luottamushenkilöitä sekä vapaaehtoistoimijoita.

Käytiin Setlementtiyhdistys Ukonhatun, Seniorikodin asukaskoordinaattori Paula Kopsen kanssa työmuodon suunnittelu- ja kehittämispalavereita. Kaikki seurakunnan ja Ukonhatun vapaaehtoistoimijat sekä seurakunnan luottamushenkilöt kutsuttiin joulun alla yhteiseen Hämärähysy -tilaisuuteen.

Ensimmäinen Vapaaehtoistoiminnan esite valmistui jaettavaksi. Eri vapaaehtoisryhmistä vastaavien kanssa jatketaan kehittämiskeskusteluja tavoitteena Vapaaehtoistoiminnalle oma toimintasuunnitelma.

3. Erityisryhmiä palvelevan toiminnan kehittäminen yhteistyössä ympäristön toimijoiden sekä rovastikunnan kanssa.

Kimppatalon kanssa suunniteltiin yhteistoimintaa vuodelle 2024. Reimarissa alkaa hartaushetket vuoden 2024 alusta kerran kuukaudessa. Attendo Lepässä alkaa hoivakodin asukkaille keskusteluhetket kerran kuukaudessa vuoden 2024 alusta. Veikkolan hartauksia toteutettiin kerran kuukaudessa.

Kansainvälisen diakoniatyö 1002700000

Toiminta-ajatus

Kansainvälisen diakoniatyön tehtävänä kotimaassa ja ulkomailla on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisen rakkauden toteutumista.

Toiminta

Kirkon Ulkomaanapua avustettiin talousarviovaroista 2000€. Kirkon Ulkomaan avulle kerättiin viisi kirkkohallituksen määräämää kolehtia, joiden tuotto oli yhteensä 1655€.

Päivänavauksissa käytettiin vaihtelevasti Kirkon Ulkomaanavun hartausmateriaalia.

Maahanmuuttajia kohdattiin satunnaisesti asiakastyössä ja kirkollisissa toimituksissa.

Kansainvälisen diakoniatyön painopistealueet 2023 - 2025

1. Kansainvälisen diakoniatyön esillä pitäminen.
2. Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Pidetään esillä kansainvälisen diakonian kohteita eri tilaisuuksissa.

Kansainvälistä diakoniaa pidettiin esillä mm. Kirkon Ulkomaanavun materiaalein päivänavauksissa, rippikouluissa ja yhteisvastuukeräyksen ulkomaan kohde-esittelyissä.

2. Yhteistyössä kotouttamisohjaajan kanssa avustetaan maahanmuuttajia.

Kotouttamistoiminnan järjestäjämuutoksista johtuen yhteistyötä ei tehty kertomusvuonna. Tuettiin vastaanotolle hakeutuneiden, sotaa paenneiden ukrainalaisten toimeentuloa.

HAUTAUSTOIMI (Pääluokka 4)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	95 000,00	95 000,00	92 618,82	2 381,18	97,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-254 900,00	-268 900,00	-270 230,30	1 330,30	100,5
Toimintakate 1	-159 900,00	-173 900,00	-177 611,48	3 711,48	102,1
Toimintakulut (sisäiset)			-9 717,50	9 717,50	0,0
Toimintakate 2	-159 900,00	-173 900,00	-187 328,98	13 428,98	107,7
Poistot ja arvonalentumiset	-34 700,00	-34 700,00	-43 239,50	8 539,50	124,6
Laskennalliset erät			-104 520,88	104 520,88	0,0
Sisäiset korkokulut			-26 492,58	26 492,58	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-78 028,30	78 028,30	0,0
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-194 600,00	-208 600,00	-335 089,36	126 489,36	160,6

Hautausmaakiinteistöjen tehtäväalueen tarkoituksena on seurakunnan omistamien hautausmaiden ja niillä olevien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta huolehtiminen kunnioittaen hautausmaiden kulttuuriperintöä ja vaalien hautausmaita puistomaisina rauhan tyyssijoina. Varsinaisen hautaustoimen tehtävänä on huolehtia hautaus toimintaan liittyvien palvelujen tarjoamisesta kirkkolain ja -järjestyksen, hautaus toimilain, hautaus toimen ohjesäännön ja muiden säännösten ja päätösten perusteella.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kylmiön rakentaminen. Kylmiö valmistui aikataulussa.
2. Hautausmaiden käyttösuunnitelman laatiminen. Hautausmaille laadittiin hautausmaiden hoitosuunnitelma.
3. Hautaus toimen Status-ohjelmien tietojen tarkastus. Tavoite osin toteutunut, työ jatkuu.

KIINTEISTÖTOIMI (Pääluokka 5)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	188 600,00	227 400,00	310 848,60	-83 448,60	136,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-442 300,00	-478 400,00	-466 452,27	-11 947,73	97,5
Toimintakate 1	-253 700,00	-251 000,00	-155 603,67	-95 396,33	62,0
Toimintatuotot (sisäiset)	41 300,00	41 300,00	799 094,11	-757 794,11	1 934,9
Toimintakulut (sisäiset)			-18 210,16	18 210,16	0,0
Toimintakate 2	-212 400,00	-209 700,00	625 280,28	-834 980,28	-298,2
Poistot ja arvonalentumiset	-150 500,00	-150 500,00	-439 556,59	289 056,59	292,1
Laskennalliset erät			-90 103,73	90 103,73	0,0
Sisäiset korkokulut			-53 988,58	53 988,58	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-36 115,15	36 115,15	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-362 900,00	-360 200,00	95 619,96	-455 819,96	-26,5

Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan omistamien rakennusten, irtaimiston, maa- ja vesialueiden, asuntojen ja asunto-osakkeiden hoidosta ja kunnossapidosta seurakunnan eri tehtäväalueiden järjestämää toimintaa varten. Keittiötoimi tuottaa pääosin seurakunnan omien tehtäväalueiden tarvitsemat ravitsemuspalvelut. Huonetiloja vuokrataan ja ravitsemuspalveluita myydään myös muille käyttäjille.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kirkon portin pylvästolppien kunnostaminen. Työtä aloitettiin ja se jäi kesken.
2. Kirkon ulkoseinien valkoisten osien paikkaus- ja maalaus. Tavoite ei toteutunut.
3. Pappilan aidan maalaus. Kirkkoneuvosto päätti, että vaihdetaan lauta-aita pensasaitaan.
4. Kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien säätäminen. Järjestelmät on säädetty ja lämpöjä seurattu säännöllisesti.

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	TP 2022	TA 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	798 879,02	375 700,00	414 500,00	1 289 440,86	-874 940,86	311,1
Korvaukset	11 448,73	200,00	200,00		200,00	0,0
Myyntituotot	7 547,24	8 300,00	8 300,00	8 273,62	26,38	99,7
Maksutuotot	112 702,75	107 600,00	107 600,00	105 152,11	2 447,89	97,7
Vuokratuotot	34 780,45	29 600,00	29 600,00	36 727,18	-7 127,18	124,1
Metsätalouden tuotot	40 705,32	145 000,00	145 000,00	226 893,92	-81 893,92	156,5
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	67 895,63	39 200,00	39 200,00	65 563,85	-26 363,85	167,3
Tuet ja avustukset	4 256,43	4 500,00	4 500,00	3 838,36	661,64	85,3
Muut toimintatuotot	56 998,26		38 800,00	43 897,71	-5 097,71	113,1
Sisäiset tuotot	462 544,21	41 300,00	41 300,00	799 094,11	-757 794,11	1 934,9
Toimintakulut	-2 344 782,22	-2 043 300,00	-2 107 400,00	-2 718 251,01	610 851,01	129,0
Henkilöstökulut	-1 103 706,39	-1 211 600,00	-1 224 700,00	-1 139 197,66	-85 502,34	93,0
Palkat ja palkkiot	-906 042,03	-943 200,00	-956 300,00	-936 662,75	-19 637,25	97,9
Henkilösivukulut	-207 207,43	-268 400,00	-268 400,00	-217 645,94	-50 754,06	81,1
Henkilökulujen oikaisuerät	9 543,07			15 111,03	-15 111,03	0,0
Palvelujen ostot	-337 140,64	-387 400,00	-407 600,00	-363 450,57	-44 149,43	89,2
Investointi	0,00			-0,00	0,00	0,0
Palvelun ostot - sisäiset	-45 479,04	-41 300,00	-41 300,00	-55 315,96	14 015,96	133,9
Vuokratulut	-27 934,30	-22 100,00	-26 600,00	-25 209,16	-1 390,84	94,8
Sisäiset vuokratulut	-417 065,17			-743 778,15	743 778,15	0,0
Aineet ja tarvikkeet	-222 706,89	-241 700,00	-268 000,00	-242 148,18	-25 851,82	90,4
Ostot tilikauden aikana	-222 706,89	-241 700,00	-268 000,00	-242 148,18	-25 851,82	90,4
Annetut avustukset	-109 082,95	-90 600,00	-90 600,00	-108 075,28	17 475,28	119,3
Muut toimintakulut	-81 666,84	-48 600,00	-48 600,00	-41 076,05	-7 523,95	84,5
TOIMINTAKATE	-1 545 903,20	-1 667 600,00	-1 692 900,00	-1 428 810,15	-264 089,85	84,4
Kirkollisverotulot	1 799 493,54	1 770 000,00	1 770 000,00	1 918 459,22	-148 459,22	108,4
Valtionrahoitus	186 072,00	180 000,00	180 000,00	188 139,00	-8 139,00	104,5
Verotuskulut	-25 343,14	-25 000,00	-25 000,00	-25 241,39	241,39	101,0
Kirkon rahastomaksut	-154 200,00	-160 500,00	-160 500,00	-158 808,00	-1 692,00	98,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-47 470,86	8 500,00	8 500,00	53 145,17	-44 645,17	625,2
Korkotuotot	0,13	500,00	500,00	2 691,85	-2 191,85	538,4
Muut rahoitustuotot	13 505,47	8 000,00	8 000,00	27 758,88	-19 758,88	347,0
Sisäiset korkotuotot	67 519,22			83 958,61	-83 958,61	0,0
Arvon alentumiset sijoituksista	-60 821,46			-15 150,09	15 150,09	0,0
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista				37 902,37	-37 902,37	0,0
Korkokulut	-155,00			-57,84	57,84	0,0
Sisäiset korkokulut	-67 519,22			-83 958,61	83 958,61	0,0
VUOSIKATE	212 648,34	105 400,00	80 100,00	546 883,85	-466 783,85	682,8
Poistot ja arvonalentumiset	-171 585,43	-189 500,00	-189 500,00	-487 072,33	297 572,33	257,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-171 585,43	-189 500,00	-189 500,00	-193 708,50	4 208,50	102,2
Kertaluonteiset poistot				-293 363,83	293 363,83	0,0
Sisäiset vyörytyserät	0,00			0,00	0,00	0,0
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00			-0,00	0,00	0,0
Tuotot	43 289,16			48 831,67	-48 831,67	0,0
Kulut	-54 098,48			-46 615,19	46 615,19	0,0
Siirrot rahastosta/rahastoon	10 809,32			-2 216,48	2 216,48	0,0
TILIKAUDEN TULOS	41 062,91	-84 100,00	-109 400,00	59 811,52	-169 211,52	-54,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	41 062,91	-84 100,00	-109 400,00	59 811,52	-169 211,52	-54,7

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,60	1 918 459,22	188 139,00
2022	1,65	1 799 493,54	186 072,00
2021	1,65	1 775 771,73	184 764,00
2020	1,65	1 706 004,79	186 420,00
2019	1,65	1 715 488,47	186 300,00

Verotuloiksi on merkitty tässä taulukossa tulot, jotka ko. vuonna on kirjanpidossa kirjattu verotuloiksi.

3. Investointiosan toteutuminen

Investointiosan toteumavertailu

Tulosyksikkö	Kustannus arvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty
1004030408 - Leporinne	-400 000,00	-721 893,56	-323 997,92	-370 000,00	-398 500,00	-397 895,64	-604,36	99,85	180,5
2008910 - Kylmiön rakentaminen	-400 000,00	-721 893,56	-323 997,92	-370 000,00	-398 500,00	-397 895,64	-604,36	99,8	180,5
1004040407 - Varsinainen hautaust	-200 000,00								
1000523 - Kaivinkone	-200 000,00								
1005020500 - Kirkko	-80 000,00	-47 740,00	-33 932,00	-11 100,00	-11 100,00	-13 808,00	2 708,00	124,40	59,7
2004349 - Kirkon urkujen huolto	-80 000,00	-47 740,00	-33 932,00	-11 100,00	-11 100,00	-13 808,00	2 708,00	124,4	59,7
1005060501 - Vanha pappila	-15 500,00	-5 413,41		0,00	-5 500,00	-5 413,41	-86,59	98,43	34,9
1000524 - Pappilan aitan maalaus	-10 000,00								
2010852 - Projektori	-5 500,00	-5 413,41		0,00	-5 500,00	-5 413,41	-86,59	98,4	98,4
1005080505 - Harjulan leirikeskus	-19 400,00	-6 171,10		-19 400,00	-23 400,00	-6 171,10	-17 228,90	26,37	31,8
2009847 - Harjulantien perusparantaminen	-9 400,00	-6 171,10		-9 400,00	-9 400,00	-6 171,10	-3 228,90	65,7	65,7
2009848 - Harjulan vedenpuhdistusjärjestelmän uusi	-10 000,00	0,00		-10 000,00	-14 000,00	0,00	-14 000,00	0,0	0,0
Yhteensä	-714 900,00	-781 218,07	-357 929,92	-400 500,00	-438 500,00	-423 288,15	-15 211,85	96,5	109,3

4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosan toteumavertailu

	Toteuma	TA 2023	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	157 710,08	105 400,00	-64 100,00	41 300,00	508 020,80	-466 720,80	1 230,1
Vuosikate	212 648,34	105 400,00	-25 300,00	80 100,00	546 883,85	-466 783,85	682,8
Tulorahoituksen korjaukset	-54 938,26		-38 800,00	-38 800,00	-38 863,05	63,05	100,2
Investoinnit	-357 831,14	-400 500,00	-38 000,00	-438 500,00	-417 578,15	-20 921,85	95,2
Investointimenot	-427 831,14	-400 500,00	-38 000,00	-438 500,00	-457 578,15	19 078,15	104,4
Pysyvien vastaavien myyntitulot	70 000,00				40 000,00	-40 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-200 121,06	-295 100,00	-102 100,00	-397 200,00	90 442,65	-487 642,65	-22,8
Muut maksuvalmiuden muutokset	48 895,67				-74 124,38	74 124,38	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 415,62				-60 240,74	60 240,74	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 566,00				-2 530,41	2 530,41	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	52 877,29				-11 353,23	11 353,23	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	48 895,67				-74 124,38	74 124,38	
Rahavarojen muutos	-151 225,39	-295 100,00	-102 100,00	-397 200,00	16 318,27	-413 518,27	-4,1
Rahavarojen muutos (tase)	-151 225,39				16 318,27	-16 318,27	

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2023	TA-MUUTOS	Muutettu TA 2023	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa					
Toimintakate	1667600,00	25300,00	1692900,00	1428810,15	264089,85
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	1770000,00	-	-	1918459,22	148459,22
Valtionrahoitus	180000,00	-	-	188139,00	8139,00
Keskusrahastomaksu	72000,00	-	-	69984,00	-2016,00
Eläkerahastomaksu	88500,00	-	-	88824,00	324,00
Avustukset	-	-	-	-	-
Investointiosa					
Kylmiön rakentaminen	370000,00	28500,00	398500,00	397895,64	-604,36
Kirkon urkujen huolto	11100,00	-	-	13808,00	2708,00
Vanhan pappilan projektori	0,00	5500,00	-	5413,41	86,59
Harjulan leirikeskukseen tien peruserä	9400,00	-	-	6171,10	-3228,90
Harjulan leirikeskukseen vesijärj.usiminen	10000,00	4000,00	14000,00	0,00	-14000,00
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Ottolainauksen muutokset					

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Toimintatuotot	490 346,75	336 334,81
Korvaukset	0,00	11 448,73
Myyntituotot	8 273,62	7 547,24
Maksutuotot	105 152,11	112 702,75
Vuokratuotot	36 727,18	34 780,45
Metsätalouden tuotot	226 893,92	40 705,32
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	65 563,85	67 895,63
Tuet ja avustukset	3 838,36	4 256,43
Muut toimintatuotot	43 897,71	56 998,26
Toimintakulut	1 919 156,90	-1 882 238,01
Henkilöstökulut	-1 139 197,66	-1 103 706,39
Palkat ja palkkiot	-936 662,75	-906 042,03
Henkilösivukulut	-217 645,94	-207 207,43
Henkilökulujen oikaisuerät	15 111,03	9 543,07
Palvelujen ostot	-363 450,57	-337 164,64
Vuokrakulut	-25 209,16	-27 934,30
Aineet ja tarvikkeet	-242 148,18	-222 706,89
Ostot tilikauden aikana	242 148,18	-222 706,89
Annetut avustukset	-108 075,28	-109 082,95
Muut toimintakulut	-41 076,05	-81 642,84
Toimintakate	1 428 810,15	-1 545 903,20
Kirkollisverotulot	1 918 459,22	1 799 493,54
Valtionrahoitus	188 139,00	186 072,00
Verotuskulut	-25 241,39	-25 343,14
Kirkon rahastomaksut	-158 808,00	-154 200,00
Rahoitustuotot ja -kulut	53 145,17	-47 470,86
Korkotuotot	2 691,85	0,13
Muut rahoitustuotot	27 758,88	13 505,47
Arvon alentumiset sijoituksista	-15 150,09	-60 821,46
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	37 902,37	0
Korkokulut	-57,84	-155,00

Vuosikate	546 883,85	212 648,34
Poistot ja arvonalentumiset	- 487 072,33	-171 585,43
Suunnitelman mukaiset poistot	-193 708,50	-171 585,43
Kertaluonteiset poistot	-293 363,83	0
Tuotot	48 831,67	43 289,16
Kulut	-46 615,19	-54 098,48
Siirrot rahastosta/rahastoon	-2 216,48	10 809,32
Tilikauden tulos	59 811,52	41 062,91
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	59 811,52	41 062,91

2. Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella

Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Tulorahoitus	508 020,80	157 710,08
Vuosikate	546 883,85	212 648,34
Tulorahoituksen korjauserät	-38 863,05	-54 938,26
Investoinnit	-417 578,15	-357 831,14
Investointimenot	-457 578,15	-427 831,14
Pysyvien vastaavien myyntitulot	40 000,00	70 000,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	90 442,65	-200 121,06
Muut maksuvalmiuden muutokset	-74 124,38	48 895,67
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-60 240,74	-1 415,62
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 530,41	-2 566,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-11 353,23	52 877,29
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-74 124,38	48 895,67
Rahavarojen muutos	16 318,27	-151 225,39
Rahavarojen muutos (tase)	16 318,27	-151 225,39
	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Rahavarojen muutos	16 318,27	-151 225,39
Rahavarat kauden lopussa	2 348 811,61	2 332 493,34
Rahavarat kauden alussa	2 332 493,34	2 483 718,73

3. Tase

	31.12.2023	31.12.2022
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	3 422 226,37	3 452 857,50
Aineettomat hyödykkeet	15 701,90	19 978,14
Aineettomat oikeudet	2 288,85	6 565,09
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	13 413,05	13 413,05
Aineelliset hyödykkeet	3 289 836,13	3 350 481,02
Maa- ja vesialueet	912 143,22	913 280,17
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	365 087,83	99 021,87
Rakennukset	1 963 019,18	1 924 746,36
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 525,25	24 331,05
Koneet ja kalusto	27 060,65	31 171,65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	357 929,92
Sijoitukset	116 688,34	82 398,34
Osakkeet ja osuudet	116 688,34	82 398,34
Toimeksiantojen varat	219 936,71	208 109,58
Muut toimeksiantojen varat	219 936,71	208 109,58
Vaihtuvat vastaavat	2 362 817,02	2 343 968,34
Saamiset	14 005,41	11 475,00
Myyntisaamiset	12 183,00	0
Muut saamiset	0,01	0
Siirtosaamiset	1 822,40	0
Lyhytaikaiset saamiset	14 005,41	11 475,00
Rahoitusarvopaperit	1 775 706,68	1 547 658,50
Osakkeet ja osuudet	1 775 706,68	1 547 658,50
Rahat ja pankkisaamiset	573 104,93	784 834,84
Vastaavaa yhteensä	6 004 980,10	6 004 935,42

	31.12.2023	31.12.2022
Vastattavaa		
Oma pääoma	-5 351 291,20	-5 291 479,68
Peruspääoma	-3 110 832,27	-3 110 832,27
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 180 647,41	-2 139 584,50
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-59 811,52	-41 062,91
Toimeksiantojen pääomat	-346 998,30	-395 411,91
Lahjoitusrahastojen pääomat	-127 061,59	-187 302,33
Muut toimeksiantojen pääomat	-219 936,71	-208 109,58

Vieras pääoma	-306 690,60	-318 043,83
Lyhytaikainen vieras pääoma	-306 690,60	-318 043,83
Ostovelat	-52 153,24	-108 565,91
Muut velat	-65 384,38	-34 151,76
Siirtovelat	-189 152,98	-175 326,16
Vastattavaa yhteensä	-6 004 980,10	-6 004 935,42

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot liitetiedot

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Arvostuseriaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödyke on arvostettu todelliseen hankintamenuon, joka on jaksotettu kuluksi sen taloudelliselle pitoajalle. Poistomenetelmä on käytetty tasapoistomenetelmää. Maa-alueista ja maa-aineksen vaihdosta ei ole tehty poistoja.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankinta-arvoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai tilinpäätöspäivänä olevaan alhaisempaan arvoon.

2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat tiedot liitetiedot

Metsäliiton osuudet 34 290 euroa on siirretty tililtä 170300 Osakerahastot tilille 13400 Muut osakkeet ja osuudet.

Tilikauden poistot ovat vertailukelpoiset edellisen tilikauden poistojen kanssa. Poistosuunnitelmaa on 1.1.2021 alkaen muutettu uusille investoinneille.

3. Tuloslaskelman liitetiedot

Kalmanlahden rantatontti on myyty hintaan 40 000 euroa, joka on kohdistunut tilikaudelle kertaluontoisena eränä. Tasearvo on ollut 1 136,95 euroa. Myyntivoittona on kirjattu 38 863,05 euroa.

Tilikauden puunmyyntitulot olivat poikkeuksellisen suuret, koska vuodelle 2022 kirjautui puunmyyntituloa vain 40 705,32 euroa ja 226 893,92 euroa vuodelle 2023.

Luottotappioksi kirjattiin 1 386,78 euroa myynti- ja maksutuotoista.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kertapoistoja tehtiin 293 363,83 euroa. Kertapoistona kirjattiin urkujen peruskunnostus 43 363,83 euroa ja Vanhan pappilan peruskorjausta 250 000 euroa. Vanhan pappilan taseessa oleva arvo on suurempi kuin rakennuksen käypä arvo, kun otetaan huomioon haja-asutusalueen kiinteistöjen hintojen lasku. Kirkkovaltuusto hyväksyi 16.3.2021 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttömaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan Kirkkohallituksen ohjeen Käyttömaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen mukaisia suositusaikoja 1.1.2021 alkaen tehtyjä uusia investointeja.

Poistosuunnitelma 31.12.2020 asti:

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet

Atk-ohjelmistot	3-5 vuotta tasapoisto
Rakennukset	15-60 vuotta tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-20 vuotta tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta tasapoisto

Poistosuunnitelma 1.1.2021 alkaen:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3-5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoja
--------------------	-------------

Hautausmaat

Hautatoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 3-5 vuotta, hautaustoimen muut rakennukset 8-10 vuotta, hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet 10-20 vuotta, hautaustoimen koneet ja laitteet 3-5 vuotta. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, ei poistoja. Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet käyttöajan mukaan.

Rakennukset

Kirkot 30-60 vuotta, seurakuntatalot 15-20 vuotta, kappelit 20-40 vuotta, siunauskappelit 20-40 vuotta, leiri- ja kurssikeskukset 15-25 vuotta, asuinrakennukset 15-25 vuotta, hallinto- ja laitosrakennukset 10-20 vuotta, huolto- ja talousrakennukset 10-15 vuotta ja muut rakennukset 10-15 vuotta.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesialueet 10-20 vuotta, urut 10-20 vuotta, muut kiinteät rakenteet ja laitteet 5-15 vuotta.

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet 3-5 vuotta, Atk-laitteisto 3 vuotta, muut koneet ja kalusto 3-5 vuotta.

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo-, ja taide-esineet ei poistoa.

4. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineettomat oikeudet	Hautaustoimen aineettomat	Aineettomat hyödykkeet Yht.	Maa- ja vesialueet	Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskenkäisöt hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo ed. vuoden lopussa	6 565,09	13 413,05	19 978,14	913 280,17	99 021,87	1 924 746,36	24 331,05	31 171,65	357 929,92	3 350 481,02	82 398,34	3 452 857,50
Lisäykset					159 158,26	238 737,38	19 979,10	5 413,41	0,00	423 288,15	34 290,00	457 578,15
Siirtokirjaukset					129 599,17	194 398,75	33 932,00		-357 929,92	0,00		0,00
Vähennykset				-1 136,95						-1 136,95		-1 136,95
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 276,24		-4 276,24		-22 691,47	-144 863,31	-12 353,07	-9 524,41		-189 432,26		-193 708,50
Suunnitelmasta poikkeavat poistot						-250 000,00	-43 363,83			-293 363,83		-293 363,83
Arvonkorotukset												
Invest. Tuki												
Arvo vuoden lopussa	2 288,85	13 413,05	15 701,90	912 143,22	365 087,83	1 963 019,18	22 525,25	27 060,65	0,00	3 289 836,13	116 688,34	3 422 226,37

Osakkeet ja osuudet

		2023	2022
Alkusaldo	1.1.	1 409 688,50	1 891 290,00
Tasearvo	31.12.	1 187 726,68	1 409 688,50
Markkina-arvo	31.12.	1 264 938,19	1 472 469,46
Loppusaldo	31.12.	1 187 726,68	1 409 688,50

Muut arvopaperit

	2022	2023
Alkusaldo	1.1.	89 233,97
Tasearvo	31.12.	137 970,00
Markkina-arvo	31.12.	137 970,00
Loppusaldo	31.12.	137 970,00

5. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoma

	Kausi 1-12 2023	Kausi 1-12 2022	Muutos
OMA PÄÄOMA	-5 351 291,20	-5 291 479,68	-59 811,52
Peruspääoma	-3 110 832,27	-3 110 832,27	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 180 647,41	-2 139 584,50	-41 062,91
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-59 811,52	-41 062,91	-18 748,61

Siirtovelat 31.12.2023

	2023	2022
Siirtovelat 31.12.	189 152,98	175 326,16
Lomapalkkajaksotus,	184 629,43	175 326,16
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	4 523,55	0,00

6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 6,39 miljoonaa euroa. Koko kirkon eläkevastuu on 3,6 miljardia euroa.

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingvastuut	31.12.2023
Elisa Oyj, tabletti hautaustoimi ja iPhone aikuistyö	182,26 €
De Lage Landen Finans Ab langattoman verkon laitteet	5 790,00 €

7. Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu. Kirkkolaki 17 luku 5 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoito-rahaston hoidettavana on kaikkiaan 555 hoitohautaa.

Kasvukausi 2023 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Työntekijät onnistuivat erinomaisesti työssään. Seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2023.

Tiina Pehkonen, talouspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta 2.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 10 henkilöä vuosittain 1-6 kuukauden työsuhteissa. Kausityöntekijöiden palkkakuluista menee noin 27 % osuus haudanhoitorahastosta.

Henkilöstökulut

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022	1.1.2021-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-29 019,90	-26 901,35	-25 811,47
Eläkekulut	-5 989,51	-5 500,21	-5 559,79
Muut henkilösivukulut	-815,47	-699,43	-611,74
YHTEENSÄ	-35 824,88	-33 100,99	-31 983,00
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-1 536,63	-1 732,98	-1 772,02
YHTEENSÄ	-1 536,63	-1 732,98	-1 772,02

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3 Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 5.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on 2 216,48 euroa.

Tilikauden 2023 ylijäämää kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2023 yhteensä 356 kpl. Hoitomuotoina oli kesähoito asiakkaan omilla kukilla tai seurakunnan kukilla 1-vuoden, 5-vuoden, 10-vuoden tai 25-vuoden sopimuksella.

Talousarvion sitovuustason

Sijoitusten arvoa kirjattiin alas 3 014 euroa, koska markkina-arvo laski alle hankintahinnan. Sijoituksissa saatiin myös kirjata arvonalentuman palautuksia 4 369 euroa

Käyttötalousosa

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	44 000,00		44 000,00	41 396,36	2 603,64	94,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-48 900,00		-48 900,00	-43 601,08	-5 298,92	89,2
Toimintakate 1	-4 900,00		-4 900,00	-2 204,72	-2 695,28	45,0
Toimintakate 2	-4 900,00		-4 900,00	-2 204,72	-2 695,28	45,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-4 900,00		-4 900,00	-2 204,72	-2 695,28	45,0

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

Tuloslaskelma	1.1. – 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toimintatuotot	41 396,36	40 471,35
Maksutuotot	41 396,36	40 471,35
Toimintakulut	-43 601,08	-50 229,18
Henkilöstökulut	-35 824,88	-33 100,99
Palkat ja palkkiot	-29 019,90	-26 901,35
Henkilösivukulut	-6 804,98	-6 199,64
Palvelujen ostot	-4 218,76	-4 089,07
Aineet ja tarvikkeet	-3 557,44	-13 039,12
Ostot tilikauden aikana	-3 557,44	-13 039,12
Toimintakate	2 204,72	9 757,83
Rahoitustuotot ja -kulut	4 421,20	-1 051,49
Korkotuotot	163,43	
Muut rahoitustuotot	2 902,58	2 817,81
Arvonalentumiset sijoituksista	-3 014,11	-3 869,30
Arvonalentumisen palautukset sijoituksista	4 369,30	
Vuosikate	2 216,48	-10 809,32
Tilikauden tulos	2 216,48	-10 809,32
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	2 216,48	-10 809,32

Haudanhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Tulorahoitus	2 216,48	-10 809,32
Vuosikate	2 216,48	-10 809,32
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	2 216,48	-10 809,32
Muut maksuvalmiuden muutokset	9 938,47	16 897,83
Lyhytaikaisten saamisten muutos	327,82	-327,82
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	9 610,64	17 225,65
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	9 938,47	16 897,83
Rahavarojen muutos	12 154,95	6 088,51

Rahavarojen muutos (tase)	12 154,95	6 088,51
	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Rahavarojen muutos	12 154,95	6 088,51
Rahavarat kauden lopussa	219 936,71	207 781,76
Rahavarat kauden alussa	207 781,76	201 693,25

Hautainhoitorahaston tase

	1.1 – 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
<u>Vastaavaa</u>		
Vaihtuvat vastaavat	219 936,71	208 109,58
Saamiset	0	327,82
Lyhytaikaiset saamiset	0	327,82
Rahoitusarvopaperit	97 485,89	96 130,70
Osakkeet ja osuudet	97 485,89	96 130,70
Rahat ja pankkisaamiset	122 450,82	111 651,06
Vastaavaa yhteensä	219 936,71	208 109,58

	1.1 – 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
<u>Vastattavaa</u>		
Oma pääoma	-60 033,41	-57 816,93
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-57 816,93	-68 626,25
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 216,48	10 809,32
Toimeksiantojen pääomat	-431,90	-431,90
Lahjoitusrahastojen pääomat	-431,90	-431,90
Vieras pääoma	-159 471,40	-149 860,75
Pitkäaikainen vieras pääoma	-121 228,20	-121 228,20
Saadut ennakot	-121 228,20	-121 228,20
Lyhytaikainen vieras pääoma	-38 243,20	-28 632,55
Muut lyhytaikaiset velat	-0,01	0,00
Saadut ennakot	-38 243,19	-28 632,55
Vastattavaa yhteensä	-219 936,71	-208 109,58

Haudanhoitorahaston liitetiedot

Rahoitusarvopaperit	2023	2022
Alkusaldo 1.1.2023	96 130,70	50 000,00
Tasearvo 31.12.	97 485,89	96 130,70
Markkina-arvo 31.12.	98 408,81	104 142,39
Loppusaldo 31.12.2023	97 485,89	96 130,70

YHTEENVETOTAULUKKO SOPIMUSVASTUUN LASKEMISEEN

Sopimusten kesto	Hoitovuodet	Sopimusten lukumäärä	Hoitovuosia jäljellä	Hoitovuosien määrä yht.	Keskim. hoitokust.	Pääoma 1.1.	Jaksotus	Pääoma 31.12. saadut ennakat
5 vuotta	2019-2023	23	1	23	122,47	2 816,81	2 816,81	0,00
5 vuotta	2020-2024	15	2	30	122,47	3 674,10	1 837,05	1 837,05
5 vuotta	2021-2025	21	3	63	122,47	7 715,61	2 571,87	5 143,74
5 vuotta	2022-2026	17	4	68	122,47	8 327,96	2 081,99	6 245,97
5 vuotta	2023-2027	27	5	135	122,47	16 533,45	3 306,69	13 226,76
		103	15	319		39 067,93	12 614,41	26 453,52
10 vuotta	2014-2023	17	1	17	122,47	2 081,99	2 081,99	0,00
10 vuotta	2015-2024	26	2	52	122,47	6 368,44	3 184,22	3 184,22
10 vuotta	2016-2025	19	3	57	122,47	6 980,79	2 326,93	4 653,86
10 vuotta	2017-2026	22	4	88	122,47	10 777,36	2 694,34	8 083,02
10 vuotta	2018-2027	16	5	80	122,47	9 797,60	1 959,52	7 838,08
10 vuotta	2019-2028	24	6	144	122,47	17 635,68	2 939,28	14 696,40
10 vuotta	2020-2029	31	7	217	122,47	26 575,99	3 796,57	22 779,42
10 vuotta	2021-2030	17	8	136	122,47	16 655,92	2 081,99	14 573,93
10 vuotta	2022-2031	23	9	207	122,47	25 351,29	2 816,81	22 534,48
10 vuotta	2023-2032	24	10	240	122,47	29 392,80	2 939,28	26 453,52
		219	55	1238		151 617,86	26 820,93	124 796,93
25 vuotta	2012-2036	1	14	14	122,47	1 714,58	122,47	1 592,11
25 vuotta	2014-2038	4	16	64	122,47	7 838,08	489,88	7 348,20
25 vuotta	2015-2039	4	17	68	122,47	8 327,96	489,88	7 838,08
25 vuotta	2016-2040	1	18	18	122,47	2 204,46	122,47	2 081,99
25 vuotta	2017-2041	4	19	76	122,47	9 307,72	489,88	8 817,84
25 vuotta	2018-2042	1	20	20	122,47	2 449,40	122,47	2 326,93
25 vuotta	2019-2043	1	21	21	122,47	2 571,87	122,47	2 449,40
25 vuotta	2020-2044	5	22	110	122,47	13 471,70	612,35	12 859,35
25 vuotta	2021-2045	3	23	69	122,47	8 450,43	367,41	8 083,02
25 vuotta	2022-2046	7	24	168	122,47	20 574,96	857,29	19 717,67

25 vuotta	2023-2047	3	25	75	122,47	9 185,25	367,41	8 817,84
		34	219	703		86 096,41	4 163,98	81 932,43
KAIKKI YHTEENSÄ		356	289	2260		276 782,20	43 599,32	233 182,88

Haudanhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	356	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	43 601,08	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	122,47	euroa/hauta
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	2260	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	233 182,88	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	219 936,71	euroa
Yli-/alikalteisuus	-13 246,17	euroa

V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Leppävirralla 19.3.2024
Leppävirran seurakunnan kirkkoneuvosto

_____

kirkkoneuvoston pj.

_____

kirkkoneuvoston varapj.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

talouspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mikkelissä 28. 3.2024

Mikkelin Tilintarkastus Oy
Tilintarkastusyhteisö

_____

Mika Mikkonen
JHT, HT-tilintarkastaja

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoKirjoista 2024

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista**Kassa- ja muistiotositteet Tositelajit****Nro sarja**

1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliihtymä tarj.laskut
1	K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely
1	K3	Kirjanpitoliihtymä
1	K4	Verkkolaskut
1	PK	Palvelukassat
1	SA	Kipan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SN	Kolehdit muistiotosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutustosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	T1	Maksuliikenneohjel man tiliöinti
1	ZA	Tilin avaussaldo
1	ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat